

ଖର୍ବମନ୍ଦିର ଅନ୍ଧାରୀ ଚିତ୍ରାଳୋ

နှုတာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မဖြိုကွဲရေး	နှုတေး
တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညာတ်မှု မဖြိုကွဲရေး	နှုတေး
အချုပ်အခြာအာဏာ တည်တုနိုင်မြေရေး	နှုတေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ဌှစ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယုက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်နှောင့်ယုက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ဌှစ်ရေး၊ ရပ်စွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညာတ်ရေး
- နိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ စောင့်ပို့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပါပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှစ်များ စိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေး တစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည့် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူ တို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လုပ်ရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္ထြာဖြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ အတိဂုဏ် မြှင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွှအနှစ်များ အမျိုးသားရေးလက္ခဏာများ မပေါ်က်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြေက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြုံနိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြှင့်မားရေး

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

နှောက်

စာမျက်နှာပြုချက်အမှတ် ၁၉၉/၂၀၀၃ (၆)

ပျက်နာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၅၈၃/၂၀၀၃ (၇)

ထုတ်ဝေသူ ဦးခင်မောင်သိန်းဆွဲ (မြ ၀၇၄၇)

သရွာဝတီစာပေတိုက်

တိုက် ၂၄၀၊ အခန်း (၃)၊ (၂၅)ရပ်ကွက်၊

ယောက်ဆောင်ရွက်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏ၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ ဒေါ်ချို့ချိုးအေး

ရုဝေးပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် ၂၁၈၊ (၃၁)လမ်း၊

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းသရပ်ဖော် ကိုသန်းအောင်

အပုံးဒီဇိုင်း ကိုသူသ

ကွန်ပျော်တာစီ ကိုတင်ထွေ့

ထုတ်ဝေသည့်လ နိုဝင်ဘာလ

ထုတ်ဝေသည့်အကြောင်း ပထမအကြိမ်

အပ်ရေ ၅၀၀

တန်း ၄၀၀ ကျပ်

ပြန်ချိုး ထွေ့နှံး စာပေ

အမှတ် ၁၆၃၊ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့်

အနောက်ရထာလမ်းထောင့်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း ၂၄၃၉၀၄

နှစ်သက်စုရှိ ပြာသများ

ထွန်း စာပေ

အမှတ် ၁၆၃၊ ဆူးလေဘုရားလမ်းနှင့်အနောက်ရထာလမ်းထောင့်၊ ရန်ကုန်။ ဖုန်း ၂၄၃၉၀၄

ဟ တိ ကာ

နှစ်

၁။	ဒါပါနာတယ်	၁
J။	တစ်ပေါက်ကိုပါ	J
၃။	ဆရာဝန်က ပြောတယ်	၃
၄။	တိက်မိမှာ မဟုတ်ဘူး	၄
၅။	မဟုတ်ဘူး အဖော့	၅
၆။	ရှိမှ မရှိတာ	၆
၇။	လွယ်ပါတယ်	၇
၈။	လုပ်နိုင်ပြီ	၈
၉။	သိပ်နည်းတယ်	၉၀
၁၀။	ဒါကိုမြင်လို့	၁၁
၁၁။	ဂရာစိက်တာ	၁၂
၁၂။	ဒါကြောင့်ပါ	၁၃
၁၃။	စိန္တတုန်း	၁၅
၁၄။	မနေ့က	၁၆
၁၅။	အရှုန်ပရလို့	၁၇
၁၆။	အရင်စားခဲ့လို့	၁၈
၁၇။	လုပ်ကြည်းရမှာလား	၁၉
၁၈။	ဒီလိုထင်ထားတယ်	J၀
၁၉။	သိတတ်ဘူး	J၁
J၀။	ဖယောင်းတိုက်ထားလို့	J၂
J၁။	မွေးသွားပြီ	J၃
J၂။	စွမ်းအင်ဆုံးရှုံးတဲ့ စာတ်လမ်း	J၅
J၃။	ဒါပဲရှိတယ်	J၆

၂၄။	လူများ အိမ်မှာလေ	၂၇
၂၅။	ဘုရားစာ ဆိုနေတာပါ	၂၈
၂၆။	ရှိမှ မရှိနေတော့တာ	၂၉
၂၇။	လုပ်ကြည့်ပေးပါဉီး	၃၀
၂၈။	တော်မှ မတော်တာ	၃၁
၂၉။	အော်မိမာ စိုးလို့	၃၂
၃၀။	ငါလိုချင်တာက	၃၄
၃၁။	ခင်ဗျား ရှင်နေတာပဲလေ	၃၅
၃၂။	သုံးလုံးပါပဲ	၃၇
၃၃။	ဒါကြောင့် ပြောနိုင်တာပါ	၃၉
၃၄။	ဟုတ်လည်း ဟုတ်မယ်၊ ဟုတ်လည်း မဟုတ်ဘူး	၄၀
၃၅။	ဒါထက် ဆိုးတယ်	၄၁
၃၆။	ဆိုတာကို ရပ်လိုက်လို့	၄၂
၃၇။	အရွုံးပေးလိုက်တာကိုး	၄၃
၃၈။	တီးလို့မှ မရတော့တာ	၄၄
၃၉။	ပြောလိုက်တဲ့ စကား	၄၅
၄၀။	သင်ပေးတာက	၄၇
၄၁။	တစ်လျှည့်စီ	၄၈
၄၂။	ဖြစ်ပါတယ်	၄၉
၄၃။	သူပြောလို့	၅၀
၄၄။	ဒီအပေါ် တည်တယ်	၅၁
၄၅။	ကြောင်တစ်ကောင်တည်း	၅၂
၄၆။	နောက်တစ်ခုရှိတယ်	၅၃
၄၇။	ဒီက မဟုတ်လို့	၅၄
၄၈။	ဒါတော့ လုပ်ပေးပါ	၅၅
၄၉။	တြေားလူတွေကို ပတ်ပါတော့လား	၅၆
၅၀။	အဲဒီအတိုင်း ရပ်နေ	၆၁
၅၁။	ပြန်ထားပေးမလို့	၆၂
၅၂။	ရွှာမှ မရွှာတော့ဘဲ	၆၃
၅၃။	ရေခဲတုံးပါ	၆၄

၅၄။	ဒါကြာင့်ပေါ့	၆၂
၅၅။	အရမှ မျှန်လို့	၆၆
၅၆။	အလုပ် မဖြစ်ပါဘူး	၆၇
၅၇။	စိတ်ကူးထဲက ကြောင်	၆၈
၅၈။	နှင်ပါ ပါတယ်	၆၉
၅၉။	မကွာစေနဲ့	၇၀
၆၀။	ဘယ်နားရွက်လဲ	၇၁
၆၁။	နှစ်ဆဖြစ်နည်း	၇၂
၆၂။	တစ်လုံးပဲ ကျေနှစ်တယ်	၇၃
၆၃။	အဲဒီလောက် အေးတာ	၇၄
၆၄။	အရှိုကြိုက်တဲ့ ရွေး	၇၅
၆၅။	ရှိုမှာက	၇၆
၆၆။	အကြံးက	၇၆
၆၇။	လုပ်နိုင်လို့လား	၇၇
၆၈။	ပါးပိုက်နှုက်နှင့် နေ့သည်	၇၈
၆၉။	ကားအင်ဂျင်	၈၀
၇၀။	ဘယ်အရှိုန်လဲ	၈၀
၇၁။	အမေပါ	၈၁
၇၂။	ဗလာမှ မဟုတ်တော့ဘဲ	၈၁
၇၃။	ဒေါခဲ့လည်း ရတယ်	၈၂
၇၄။	ဆိုလိုတာက	၈၃
၇၅။	ဒါကြာင့်ပေါ့	၈၃
၇၆။	ပြင်လိုက်တယ်	၈၄
၇၇။	ဒါကြာင့်နဲ့	၈၄
၇၈။	မဆိုခဲ့ခင် အထိ	၈၅
၇၉။	နောက်ထပ်မရှိ	၈၅
၈၀။	ရောန်နေတာ	၈၆
၈၁။	မေးမရတဲ့ မေးခွန်း	၈၆
၈၂။	အိပ်ရှိန် အနည်းဆုံးလ	၈၇
၈၃။	ဒိန်ပ်စားတာ	၈၇

၈၄။	မဲတဲ့အခါ	၁၉
၈၅။	အမြိုးပေါ့	၂၀
၈၆။	ဒီလို လုပ်လိုက်လေ	၂၀
၈၇။	အတူတူလုပ်တဲ့ အလုပ်	၂၁
၈၈။	အရွှေည်ဆုံး စကားလုံး	၂၁
၈၉။	ဒါကြောင့်ပါ	၂၂
၉၀။	နှစ်ဘက်ပေါ့	၂၂
၉၁။	အဲဒါပေါ့	၂၃
၉၂။	အဲဒါပေါ့	၂၃
၉၃။	ဒါပေါ့	၂၄
၉၄။	မှတ်ဆိတ်ရိုတ်ဆရာ	၂၄
၉၅။	ဒါပေါ့	၂၅
၉၆။	ဒါကြောင့်ပါ	၂၅
၉၇။	ဒါပဲလေ	၂၆
၉၈။	ဒါပဲ ကြောပါတယ	၂၆
၉၉။	အဲဒါက လွှဲရင်	၂၇
၁၀၀။	မေးတဲ့ မေးခွန်းက	၂၈
၁၀၁။	ဒါကြောင့်ပါ	၂၈
၁၀၂။	တစ်ခါမှ မကြားမိဘူး	၂၉
၁၀၃။	ဆရာဝန်	၂၉
၁၀၄။	ကြည့်လို့ရအောင်လို့	၁၀၁
၁၀၅။	နို့ပါတဲ့ ပြောက်ရ	၁၀၂
၁၀၆။	အစားလျှော့စားပါမယ	၁၀၂
၁၀၇။	ဒါကြောင့်ပါ	၁၀၃
၁၀၈။	ဆန့်ကျင်ဘက်အတိုင်း သွားတာ	၁၀၃
၁၀၉။	ဘာတဲ့ လဲ	၁၀၄
၁၁၀။	ဘာကိုပြောတာလဲ	၁၀၅
၁၁၁။	လတ်မှ လတ်	၁၀၆
၁၁၂။	အခု ဘာလဲ	၁၀၆
၁၁၃။	လုပ်နိုင်ရဲ့လား	၁၀၇

၁၁၄။	ဘယ်တော့မှ	၁၀၈
၁၁၅။	လုပ်လိုက်ပေါ့	၁၀၉
၁၁၆။	ပထမဆုံး ဖြစ်မှာက	၁၁၀
၁၁၇။	ဒါဆိုရင်တော့	၁၁၁
၁၁၈။	စိတ်မပူပါနဲ့တော့	၁၁၂
၁၁၉။	မွေးနေ့လက်ဆောင်	၁၁၂
၁၂၀။	ရုန်ချိန်ရတယ်	၁၁၂
၁၂၁။	ဖေဖေထင်တာက	၁၁၃
၁၂၂။	မလိုအပ်ဘူး	၁၁၄
၁၂၃။	ပြန်လျောက်လာရလို့	၁၁၅
၁၂၄။	ခေါ်လာရသူမျို့	၁၁၆
၁၂၅။	နှစ်မျိုးစပ်ငှက်	၁၁၇
၁၂၆။	မျက်စီကို စုမိုတ်သူ	၁၂၀
၁၂၇။	ဝမ်းသာစရာက	၁၂၁
၁၂၈။	အခု လုပ်နေသလို	၁၂၂
၁၂၉။	အပေါ်ထပ်မှာ မီးလင်းနေလို့	၁၂၃
၁၃၀။	မူတည်တာက	၁၂၄
၁၃၁။	ထပ်ခုန်ချမယ် မထင်လို့	၁၂၅
၁၃၂။	အကျိုးရှိပုံက	၁၂၆
၁၃၃။	သူတို့က	၁၂၇
၁၃၄။	သုံးဉီးမြောက်	၁၂၈
၁၃၅။	ခေါ်နေတာက	၁၂၉
၁၃၆။	တတ်မှ မတတ်ဘဲ	၁၃၀
၁၃၇။	ဒီတစ်ပါတော့ မရဘူး	၁၃၁
၁၃၈။	ဖြစ်နေတာက	၁၃၂
၁၃၉။	ငါးကြိမ်ရှိဖြီ	၁၃၃
၁၄၀။	ပြေးပေတော့	၁၃၄
၁၄၁။	လူမဟုတ်ဘူး	၁၃၅
၁၄၂။	အမှတ်တမ္မာ ကြားလို့က်ရပုံက	၁၃၆

ဒီပါ နာတယ

လူနာက ဆရာဝန်အား ပြောလေသည်။ ‘ဆရာ... ကျွန်တော့
လက်မောင်းလည်း နာတယ်။ ဗိုက်ကလည်း နာတယ်။ ခြေထောက်
ကလည်း နာတယ်။ လည်ပင်းရော... ပခံးရော နာနေတယ်။’

ဆရာဝန်က ခေါင်းညီတ်ရင်း ပြန်ပြောလေသည်။ ‘ကျွဲ့...
ချက်ချင်း စစ်ဆေးကြည့်ပေးမယ်။ ကျွဲ့ စစ်ဆေးကြည့်နေတူန်း
စိတ်ကို လျှော့ထားပါပျော့။’ ဆရာဝန်သည် တူသေးသေးလေး
တစ်ချောင်းကိုယူ၍ လူနာ၏ တုံ့ပြန်မှုရှိမရှိ စမ်းသပ်ရန် ဒူးခေါင်းကို
အသာ ထုတ္တက်လိုက်၏။ ‘အခု... ဘယ်နဲ့နေလဲ’ ဟု မေးလိုက်
လေသည်။

လူနာက ဉာဏ်းတွားရင်း ‘အခု... ကျွန်တော့ ဒူးခေါင်းလည်း
နာသွားတယ် ဆရာ’ ဟု ဖြေလိုက်တော့သည်။

J

ဇင်အေး

တရာ်ဝန်ဆောင်

-
- လူ = ‘ခင်ဗျားရဲ့ ဆင်တွေကို ဘယ်လောက်စွေးနဲ့
ခင်ဗျားရောင်းမှာလဲ’
- ထိန်းကျောင်းသူ = ‘ဆင့် ငါးဆယ်နဲ့ပါ။’
- လူ = အို! စွေးသက်သက်သာလိုက်တာ။ ဆင်
တစ်ကောင်ကို ဆင့်ငါးဆယ်ပဲ။’
- ထိန်းကျောင်းသူ = ‘မဟုတ်ပါဘူး။ အလေးချိန် တစ်ပေါင်ကို
ဆင့်ငါးဆယ်လို့ ပြောတာပါ။’

ဆရာဝန်က ဖြေတယ်

-
- ရဲ = ‘အစ်မကြီး၊ အစ်မကြီး သားက သူကိုသူ
ခွေးတစ်ကောင်လို့ ထင်နေတယ်။ အစ်မကြီး
သူကို ဆရာဝန်ဆီ ခေါ်သွားပြီး စစ်ဆေးသင့်
တယ်။’
- အမျိုးသမီး = ‘ကျွန်မ ခေါ်သွားပြီးပါပြီ။ တိရစ္ဆာန်ဆေးကု
ဆရာဝန်က သူရဲ့ ကျွန်းမာရေး လုံးဝကောင်း
တယ်လို့ ပြောပါတယ်။’

ပိတ္တများ ဖုန်းသူး

အရက်သမားတစ်ဦးသည် အရက်ဆိုင်ထဲမှ ဒယိမ်းဒယိုင်နှင့်
ထွက်လာပြီး တယ်လီဖုန်းတိုင် တစ်တိုင်ကိုလည်းကောင်း၊ အမှိုက်ပုံး
ကိုလည်းကောင်း ဝင်တိုက်ကာ မောက်မှာသော အပို့ကြီးတစ်ဦး
ရွှေတည့်တည့် လမ်းပေါ်တွင် ဘိုင်းခနဲ့ ပစ်လဲကျသွားလေသည်။

အမျိုးသမီးက အေးစက်စက် လေသံဖြင့် ဆူပူလေသည်။

‘ကျွန်မသာ ရှင့်လို အခြေအနေမျိုးမှာဆိုရင်တော့ ကျွန်မကိုယ်
ကျွန်မ သတ်ပစ်မိမှာပဲ့’

ထိုအခါ အရက်သမားက ‘ဒီမှာ အမျိုးသမီး... ခင်ပျားသာ
ကျူးလို အခြေအနေမျိုးမှာဆိုရင်တော့ ခင်ပျား ကျူးလို ဝင်တိုက်
မိမှာ မဟုတ်ဘူး’

ပေါ်သူး အဖော့

ယခုခေတ် ကောင်လေးများသည် မိန်းကလေးများနှင့်
ကြည့်ရသည်မှာ တူနေ၍ အလွန်ရှုပ်ထွေးစရာပင် ဖြစ်နေ၏။
ကောင်လေးများသည် ဆံပင်ရှည်ထားလိုထား၊ မိန်းမကိုင် လက်ကိုင်
အိတ် ကိုင်လိုကိုင်နှင့် နားစွဲပင် ပန်တတ်ကြသည်။

စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်၌ လူတစ်ယောက်ထိုင်နေစဉ်
မိန်းကလေးတစ်ဦး ဆိုင်ထဲသို့ ဝင်လာလေသည်။ အခြားစားပွဲတွေ့
ထိုင်နေသောသူဘက်သို့ လှည့်၍ ထိုသူက ‘ဒီနေ့ခေတ်ကြီးမှာပျာ
ယောက်သူးလေးတွေဟာ မိန်းကလေးတွေလိုဖြစ်နေတာ မကောင်း
ဘူးပျာနော်’ ဟု ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ထိုသူက ‘အဲဒါ သားလေးပါ’ ဟု ကောင်မလေးကို
လက်ညီးညွှန်၍ ပြော၏။

‘အို... ကျွန်တော် တောင်းပန်ပါတယ်။ ခင်ပျား သူအမေ
ဖြစ်နေမှန်း မသိလို့ပါ။’

ထိုအခါ ‘မဟုတ်ဘူး’ ‘ကျူပ်က အဖော့’ ဟု မကျေမချမ်းနှင့်
ပြန်ဖြေလိုက်တော့သည်။

ရိယ မျိုးစာ

တရားဟောဆရာက ပရီသတ်အားကြည့်၍ ပြောလိုက်
လေသည်။

‘ညီတော် နောင်တော်များ၊ အမတော် နှမတော်များ ခင်ဗျာ။
ဒီနွေးဟောမယ့် တရားတော်ကတော့ လူလိမ်လူညာများ
အကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုးကား ဟောကြားမှာကတော့
မတ်သရူးကျမ်း၊ အခန်း သုံးဆယ်၊ အပိုဒ် ငါးက ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါနဲ့
ပတ်သက်ပြီး သိဖူးကြားဖူးပြီးသားဖြစ်တဲ့လူ ဘယ်နှစ်ယောက်များ
ရှိပါသလဲ’

တရားဟောဆရာက လှည့်ပတ်ကြည့်ရှုကြည့်ရာ သူရှေ့ရှိ
လူဦးရေတစ်ဝက်များမက လက်ထောင်ပြထားကြလေသည်။ ထိုအခါ
တရားဟောဆရာက ပြောဆိုလိုက်သည်။ ‘ကျွ်ပ တရားကို
ဟောပြောပြချင်နေတာ ခင်ဗျားတို့ကိုပါပဲ။ မတ်သရူးကျမ်းမှာ
အခန်း သုံးဆယ်၊ အပိုဒ် ငါး ဆိုတာ ရှိမနေပါဘူး။’

လွယ်ပါတယ

- သန်းကြွယ်သူငွေးကြီး = 'သား၊ စီးပွားရေး လုပ်မယ်ဆိုရင် မူနှစ်မျိုး
နဲ့ နေရမယ်။ အဲဒါက ရှိုးသားမှာနဲ့ ညက်
ပညာရှိမှုပဲပဲ''
- သား = 'အဖေ ဘာကို ဆိုလိုတာလဲ။'
- သူငွေးကြီး = 'အလုပ် လုပ်တဲ့ အခါမှာ ရှိုးသားပါ။
တစ်ခုခုလုပ်မယ်လို့သား ကတိပေးထား
ရင် အဲဒီကတိအတိုင်း လုပ်လို့ ဒေဝါလီ
ခံရရင်လည်း ခံရပါစေ၊ အဲဒီ ကတိကို
တည်ပါ။'
- သား = 'ဒါဆို ညက်ပညာ ရှိုပါဆိုတာကရော့။'
- သူငွေးကြီး = 'ဒါ ရှင်းပြုရရင် လွယ်ပါတယ သားရာ။
သား ဘယ်တော့မှ ကတိတွေ မပေးနဲ့
ပေါ့။'

၁

မြန်မား

အမြတ်

‘ငါ အခု၊ ငါးကို အစိမ်းလိုက်ပဲ ပြောင်းပြီး စားကြည့်နေတယ်။
တစ်လလောက်ရှိပြီ။ ဘာမှ မစားဘူး၊ ငါး အစိမ်းပဲ။’

‘မင်းရဲ့ ကိုယ်အလေးချိန် ကျသွားလား’

‘ဟင့်အင်း။ ဒါပေမဲ့... ငါ အခု ဘောလုံးကို နှာခေါင်းပေါ်မှ
ပြုတ်မကျအောင် တင်နိုင်ပြီ။ ဖုံးတစ်ကောင်လိုလည်း ဟောင်နိုင်ပြီ
လေ။’

သိန္တပုံးတယ်

-
လာစားသူ	= 'စားပွဲထိုး... ဒီဆိုင်က အစားအသောက်တွေက ^{တော်တော်} အရသာည့်တာပဲ။'
စားပွဲထိုး	= 'လူကြီးမင်း... မနှစ်သက်တာ စိတ်မကောင်းပါ
ဘူးများ။ အခြား နောက်ထပ်ပြောချင်တာများ
ရှုပါသေးလား။'
လာစားသူ	= 'ရှိတယ်... မင်းတို့ ထည့်ပေးတဲ့ ထမင်းဟင်း
တွေကလည်း သိပ်နည်းတာပဲ။'

အိပ်မြင်ပါ

တိရစ္ဆာန်ရုံသို့ သွားရောက်ခဲ့သော ကောင်လေးက မိခင်အား
ကိုယ်မရှိဘဲ လူပ်နေသော ခွေးအမြီးတစ်ခုကို မြင်တွေ့ခဲ့ရကြောင်း
ပြော၏။ သားဖြစ်သူ ဘာဆိုလိုသည်ကို မေးမြန်းကြည့်ပြီးမှ မိခင်
သည် သူသား မြှိုတစ်ကောင်ကို မြင်တွေ့ခဲ့ကြောင်း ပြောပြနေမှန်း
သိလိုက်ရတော့သည်။

လုပ်ငန်း

-
- အန်တိန္ဒြ
ဆူး
- = ‘မင်းက ကိုယ့်ကိုချစ်တာ လား၊
ကိုယ့်ငွေကို ချစ်တာလား။’
 - = ‘ကျွန်မ အမိကအထားဆုံးက ရှင်ပဲပေါ့’။ ရှင့်ရဲ့
ငွေဆိုတာကို ဒသမလောက်ပဲ ကျွန်မ ဝရှစိုက်
တယ်။ ဝဏ္ဏီးငါးလုံးရဲ့နောက်က ဒသမ
နေရာကို ပြောတာပါ။’

ဒါကြောင့်ပါ

-
- ဆရာမ = ‘နတ်ပြည်ကို သွားချင်တဲ့ကလေးတွေ လက်ထောင်ပြပါ။’ အေရန်မှလွှဲ၍ ကျွန်ကလေးများအားလုံး လက်ထောင်ပြကြ၏။
- ဆရာမ = ‘အေရန်... သားက နတ်ပြည် မသွားချင်လို့လား။’
- အေရန် = ‘ဟူတ်ပါတယ် ဆရာမ။ အိမ်ကို တန်းတန်း မတ်မတ် ပြန်ခဲ့ရမယ်လို့ အမေက မှာထားလိုပါ’

၁၆

မြန်မား

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၆

ပိဋက္ခန်း

-
ဧည့်သည်	= ‘ဒီစောင်တွေက သန့်ရှင်းရဲ့လားပျော်’
ဟိုတယ်	= ‘သိပ်သန့်တာပေါ့ပျော်။ မနေ့ကမှ လျှော်
ဧည့်လက်ခံအမှုထမ်း	ထားထာပါ။ တကယ်လို့ မယုံဘူးဆိုရင်
ကိုင်ကြည့်ပါလား၊ စို့နေတုန်းပဲလော်’

ပဋိနေဂြာက်

-
မိခင်	= ‘အန်တိုနိ... မျက်နှာသစ်ပစ်စမ်း။ မင်း မနက်က
ဘာစားခဲ့သလဲဆိုတာ မေမေမြင်ရတယ်။’
အန်တိုနိ	= ‘ကျွန်ုတ်က ဘာစားခဲ့လို့လဲ။’
မိခင်	= ‘ကြက်ဥလေ။’
အန်တိုနိ	= ‘မေမေပြောတာ မှားတယ်။ အဲဒါ မနေ့က
စားခဲ့တဲ့ဥစ္စာ။’

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၅

အခိုင်တော်

မိခင်က ဂျင်မီအား ဆူ၏။ ‘ဂျင်မီ... သား ဂျင်းဘာင်းဘီ
အသစ်ဝတ်ပြီး ချော်လဲကြရလားကွယ်။

ထိုအခါ ဂျင်မီက...

‘အဲ... သားမှာ အဲဒီ ဘာင်းဘီအသစ်ကို ခွဲတဖို့ အချိန်မရ^{လိုက်လိုပါ’} ဟု ရှုက်စနိုးနှင့် ပြန်ဖြေလိုက်လေသည်။

အရှင်ဘေးခဲ့လို့

‘မင်းရဲ့ ရုပ်လုံး ပြန်သွင်းထားတဲ့ ခြေသံက လှ လျချည်
လားကွာ။’

‘ဟူတ်တယ်။ ငါ အဲဒီ ခြေသံကို ဟင်နရီလို့ ခေါ်တယ်ကွာ။’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ။’

‘ငါ ဦးလေးနာမည်အတိုင်း မှည့်ခေါ်ထားတာလေ။’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ... မင်း ဦးလေးက ဒီခြေသံကို ဖမ်းခဲ့လို့လား။’

‘မဟုတ်ဘူး... ငါ ဖမ်းတာ။ ဒါပေမဲ့ ခြေသံက ငါ ဦးလေးကို
အရှင်စားပစ်ခဲ့လို့။’

လုပ်ကြည့်ရှာလား

-
သား	= ‘ဒီညတော့ သား စာမကြည့်နိုင်တော့ဘူး၊ အရမ်းပင်ပန်းနေပြီ။’
ဖခင်	= ‘အလုပ်ပင်ပင်ပန်းပန်း လုပ်ရလို့ဆိုပြီး သေတဲ့ လူဆိုတာ မရှိသေးပါဘူးကွာ။’
သား	= ‘ဒီတော့... သားက ပထမဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ကြည့်ရမှာလား။’

နှစ်ပို့ ထင်ယားတယ်

-
- မိခင် = ‘သမီး... သမီး သင်ရတဲ့ သမိုင်းဘာသာရပ်ရဲ့
ပထမဆုံး သင်ခန်းစာကို သမီး သဘောကျရဲ့လား’
- ဆန်ဒရာ = ‘သိပ်တော့ မကြိုက်ပါဘူး။ ဆရာမက သမီးတို့ကို
သမီးတို့ မွေးတောင် မမွေးသေးခင်တုန်းက
ဖြစ်ပျက်ခဲ့တာတွေကို သိလိမ့်မယ်လို့ ထင်နေ
တာလေ။’

သိတေသန

မစွဲစွဲစမစ် = ‘ကျွန်မ... မနက်က မှာတာ ပန်းသီးတစ်ဒါဇိုင်လေ။ ရွှေ့က ပန်းသီး ဆယ့်တစ်လုံးပဲ ပို့လိုက်တယ်။’

ကုန်စိမ်းသည် = ‘ကျွန်တော်... သိပါတယ် အစ်မကြီးဗုံး။ တစ်လုံးက မကောင်းတော့လိုပါ။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်အနေနဲ့ အစ်မကြီးဗုံးက အဲဒီ မကောင်းတဲ့တစ်လုံးကို ပြန်ယူလာပြီး မကျေမနပ်စကားကို ဒုက္ခခံပြီး မပြောစေချင်လိုပါဘူာ။’

ပယောင်းတိုက်ထားလို့

ထွက်ပြေးသွားသော လူသတ်သမားသည် ရဲများစိုင်းထား
သော အိမ်ထဲတွင် ရှိနေ၏။ ရဲတစ်ဦးက အသံချွဲစက်ကိုယူ၍
ပြောလိုက်လေသည်။ ‘ခင်ဗျား အတဲ့မှာရှိနေတယ်ဆိုတာ ကျူပ်တို့
သိတယ် စမစ်။ ငါးမိနစ်ပြည့်လို့မှ ခင်ဗျား ထွက်မလာရင်တော့
ကျူပ်တို့ ခင်ဗျားကိုဝင်ပြီး ဖမ်းရမှာပဲ။’

ထိုအခါ... စမစ်က ပြတင်းပေါက်မှ လုမ်းအော်လိုက်လေ
သည်။ ‘ကောင်းပြီလေ။ ဒါပေမဲ့... ခင်ဗျားတို့အထဲကို ဝင်မယ်
ဆိုရင်တော့၊ ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ခြေထောက်တွေကို အရင်ဆုံး ဖုန်သုတ်
ပြီးမှ ဝင်လာပါ။ ကျွန်ုတော့မိန်းမက ကြမ်းကို အခုလေးတင်
ဖောင်းတိုက်ထားလို့’

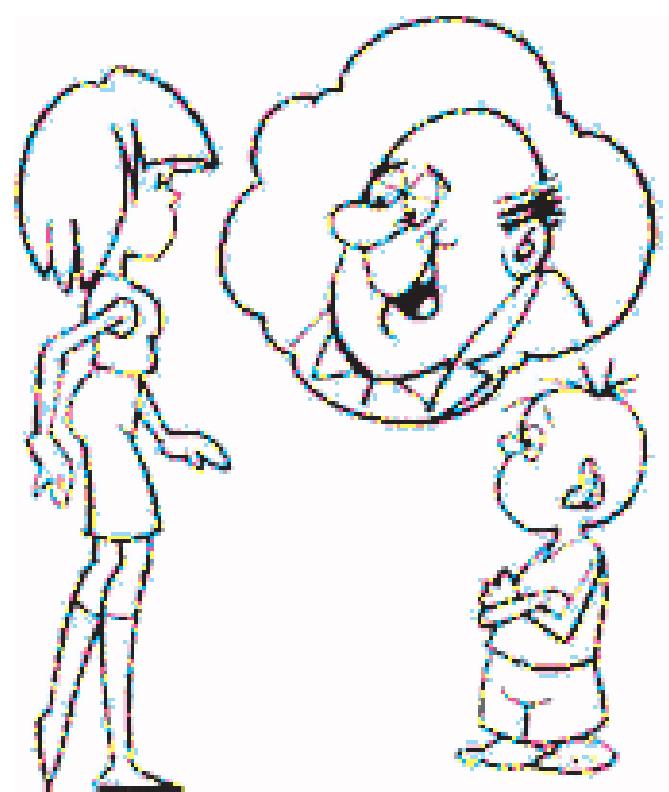
ပြေားပြီ

-
စမန်သာ	= ‘တစ်နှစ်လောက်ကြာရင် ရှင် ကျွန်ုင်မကို မှတ်မိပါဉိုးမလား။’
ဆိုင်မွန်	= ‘မှတ်မိပါတယ်။’
စမန်သာ	= ‘ငါးနှစ်ကြာရင်ရော မှတ်မိပါမလား။’
ဆိုင်မွန်	= ‘မှတ်မိပါတယ်။’
စမန်သာ	= ‘ရှစ်နှစ်ကြာရင်ရော မှတ်မိပါမလား။’
ဆိုင်မွန်	= ‘မှတ်မိတယ်။’
စမန်သာ	= ‘ဒေါက်... ဒေါက်’
ဆိုင်မွန်	= ‘ဘယ်သူလဲ’
စမန်သာ	= ‘ရှင်... ကျွန်ုင်မကို မွေ့သွားပြီပဲ။’

J9

ကိုယား

ပြောပြန်ခံသူ တိုင်း

-
- ဆရာမ = ‘စွမ်းအင် ဆုံးရှုံးရတဲ့ နမူနာတစ်ခုကို ဆရာမကို
ပြောပြနိုင်မလား။’
- မှတ်င = ‘ဟူတ်ကဲ့... ပြောပြနိုင်ပါတယ် ဆရာမ။ နဖူး
သိပ်ပြောင်နေတဲ့ လူတစ်ဦးကို ဆံပင်ထောင်
စေတဲ့ အတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ကို ပြောပြတာပါပဲ။’

အပိန္ဒတယ်

လူငယ်တစ်ဦးသည် အလုပ်လာလျှောက်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာ
ဆိုင်မန်နေဂျကာ သူအား မေးလေသည်။

‘မင်း အရှင်သောက်တတ်လား။’

‘ဆေးလိုပ်ရော သောက်လား။’

‘မသောက်ပါဘူး ခင်ဗျာ။’

‘မိန်းကလေးတွေနဲ့ရော ရှုပ်တတ်လား။’

‘မရှုပ်ပါဘူး ခင်ဗျာ။’

‘ဒါဆို မင်းမှ မကောင်းတဲ့အကျင့် တစ်ခုမှ မရှိဘူးပေါ့။’

‘အဲ... ကျွန်ုတ်မှာ မကောင်းတဲ့အကျင့် တစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။

အဲဒါ လိမ်ပြောတတ်တာပါပဲ။’

သများ အပြောလေ

လူတစ်ဦးထံ နယ်မှ တူမဖြစ်သူက ဖုန်းဆက်လေသည်။ မိနစ်နှစ်ဆယ်ခန့် စကားပြောပြီးသည့်အခါ သူက တူမဖြစ်သူအား ဖုန်းပြောခ ကုန်ကြလိမ့်မည်ဟု ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ တူမဖြစ်သူက ဦးလေးအား ပြောလိုက်လေတော့သည်။

‘အို... ရပါတယ်’

‘သမီးက အိမ်မှာရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ သမီး... အခု သူများ အိမ်မှာ ကလေးထိန်းပေးနေတာလေ။’

ဘုရားဆိုင်တော်

ကျားတစ်ကောင်သည် သာသနပြု တစ်ဦးအား စားတော့
မည့်ဆဲဆဲ အချိန်ဖြစ်၏။ အကူအညီ ကင်းမဲ့နေသာ လူအား
ချောင်ပိတ်မိစေ၍ ကျားသည် ဒူးထောက်ချကာ ဆုတောင်းလေ
တော့သည်။

ထိုအခါ သာသနပြုက...

‘ဒါ အံ့ဩစရာပဲ’

‘ငါ မသေတော့ဘူး’

‘ကျားက င့်ကိုစားမှာ မဟုတ်ဘူး’ ဟု အာမဇိုတ်ပြု လိုက်
လေသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် ကောင်းကင်ဘုံမှ အသံတစ်သံကို သူ
ကြားလိုက်ရ၏။

‘သင်မှားပြီ။ ကျားက သင့်ကို စားတော့မှာ။ သူအစား မစားခင်
ဘုရားစာ ဆိုနေတာလေ။’

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၂၉

မြတ် ပိုဒေဝါယာ

‘တစ်နေရာတည်းကိုပဲ မိုးကြိုးနှစ်ကိုမဲ မပစ်ဘူးဆိုတာ
အမှန်ပဲလား။’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့... မိုးကြိုး တစ်ကိုမဲပစ်
ခံရဘူးတဲ့နောက အဲဒီနေရာက ရှိနေတော့မှာ မဟုတ်လိုပါပဲ။’

လုပ်ကြုံပေးပိုး

-
သား	= 'ဖေဖေ... သားရဲ့ သချာတွေ တွေက်ပေးပါလား'
ဇခင်	= 'မတွေက်ပေးဘူး သား။ ဖေဖေ တွေက်မယ်ဆိုရင်
အဖြေမှန်မှာ မဟုတ်ဘူး။'
သား	= 'ဒါဆိုလည်း ဖေဖေရယ်... လုပ်တော့ လုပ်ကြည့်
ပေးပါမီး။'

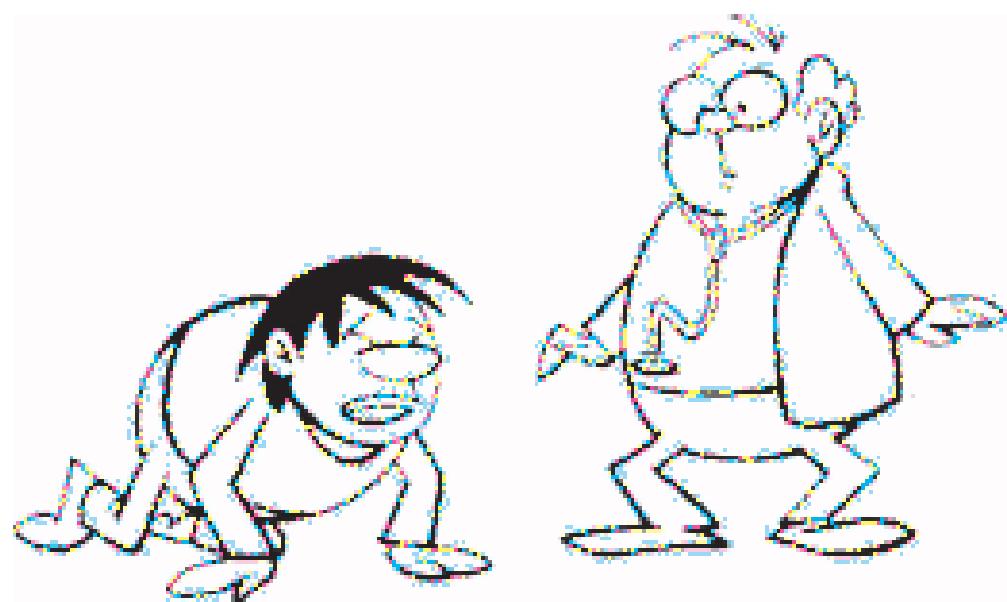
တော်မှ မတော်တာ

- မှုဆိုး = ‘ညဘက်... ငါ အိပ်နေရာကနေ နှီးလားပြီ ငါရဲ့
ညဝတ်အကျိန်း ဖိနပ်ကို စီးထားတဲ့ ကြံး
တစ်ကောင်ကို ငါ သေနတ်နဲ့ ပစ်လိုက်တယ်ဆိုရင်
မင်း... ငါပြောတာကို ယုံမလား’
- လမ်းပြ = ‘ဒါ... မဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ ညဝတ်အကျိန်း
ဖိနပ်ကို ကြံးတစ်ကောင်က ဘယ်လိုလုပ် ဝတ်လို့
တော်ပါမလဲ။’

RJ

କେବେଳା:

အော်မို့ မိုးလို့

-
လူနာ	= 'ခရာ... ကျွန်တော့ကို ကယ်ပါခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်
ကိုယ် ကျွန်တော် ဖားတစ်ကောင်လို့ ထင်နေဖို့
ပါ။'
ဆရာဝန်	= 'စိတ်အေးအေး ထားပါဗျာ။ ခင်ဗျား ဘာလို့
ဒီလောက်တောင် ကြောက်နေ စိုးရိမ်နေရတာ
လဲ။'
လူနာ	= 'ကျွန်တော်... ဖားတစ်ကောင်လို့ အော်မို့မှာ
စိုးလို့ပါခင်ဗျာ။'

ပါရိသုတေသန

ဂျမ်နှင့်စလမ်တို့ စကားပြောနေကြ၏။

- ဂျမ် = ‘ဝါကွာ၊ ဆင်တစ်ကောင်ဝယ်လို့ ရလောက်အောင်
ငွေ လုံလုံလောက် လိုချင်မိတယ်ကွာ။’
- စလမ် = ‘ဆင်တစ်ကောင်ကို မင်းက ဘူးအတွက်ကြောင့်
လိုချင်ရတာတူန်းး။’
- ဂျမ် = ‘ဆင်တစ်ကောင်ကို လိုချင်တာတော့ မဟုတ်
ပါဘူး။ အဲဒီလောက်များတဲ့ငွေကို ငါ လိုချင်မိ
တာပါကွာ။’

ခိုဗျား ရှင်္ဂါဏ္ဍာပဲလေ

-
- လူနာ - ‘ဆရာ... လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဦးနှောက် အလုပ်
မလုပ်ဘဲ ရပ်သွားတယ်ဆိုရင် သူ သေသွားမှာ
လား ဆရာ။’
- ဆရာဝန် - ‘ခင်ဗျား ဘာဖြစ်လို့ ဒီလို့ မဖြစ်နိုင်စရာ မေးခွန်းမျိုး
ကို မေးနေရတာလဲ။ ခင်ဗျား အခု အသက်ရှင်
နေတာပဲ မဟုတ်လား။’

၃၆

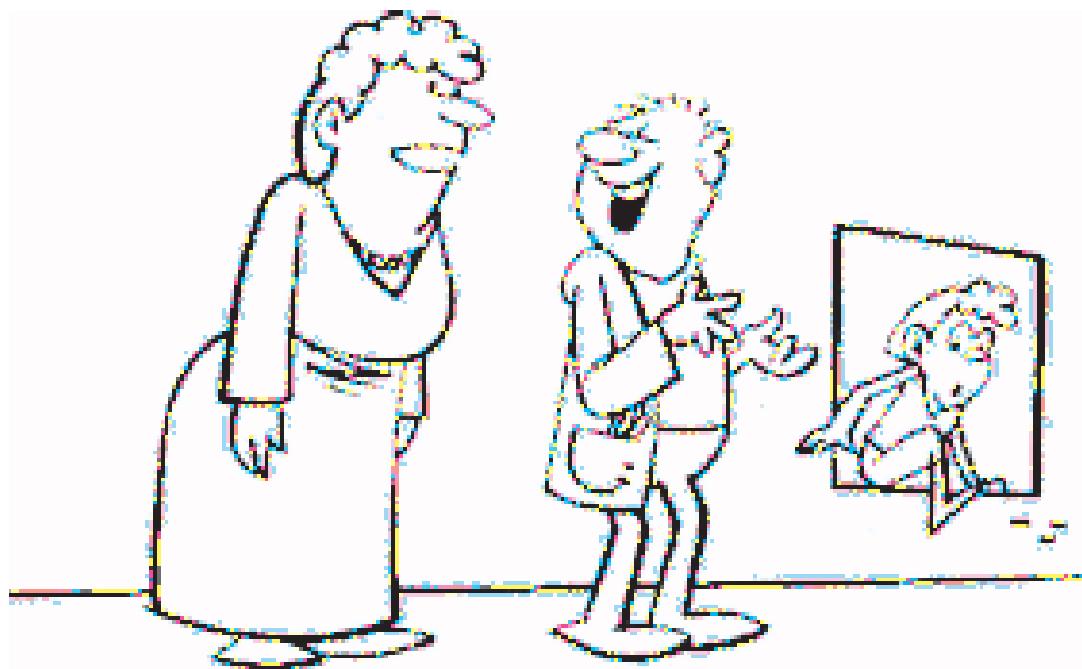
ကိုယား

သုတေသနပါပဲ

-
ဆရာမ	= 'အိုလီဗာရေ... သားမှာ ပန်းသီး သုံးလုံးရှိမယ်။
အဲဒီထဲက တစ်လုံးကို သား စားပစ်လိုက်တယ်
ဆိုရင် သားဆီမှာ ပန်းသီး ဘယ်နှစ်လုံး ကျွန်ုန်း
မလဲ။'
အိုလီဗာ	= 'သုံးလုံးပဲ ကျွန်ုပါမယ်။'
ဆရာမ	= 'သုံးလုံးတောင်လား။'
အိုလီဗာ	= 'ဟူတ်ပါတယ် ဆရာမ။ နှစ်လုံးက အပြင်မှာ
တစ်လုံးက ပို့က်ထဲမှာလေ။'

အကြောင်း ပြောနိုင်တော်

ကျောင်းဆေးခန်း ဆရာဝန်က သူ၏ ကျောင်းမိဘဖြစ်သူအား
ပြောပြနေ၏။

‘အစ်မကြီးသမီး မျက်မှန် တပ်ရလိမ့်မယ် ထင်တယ်’

ထိုအခါ ကျောင်းသူ၏ မိခင်က...

‘ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပြောနိုင်တာလဲဟင်’ ဟု မေးလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ကျောင်းဆေးခန်း ဆရာဝန်က...

‘အစ်မကြီးသမီး ပြတင်းပေါက်ကနေ ဝင်လာတာကိုကြည့်ပြီး
ပြောတာပါ’ ဟု ပြောလိုက်လေသတည်း။

တုတိယဉ် တုတိယဉ် တုတိယဉ် ဖျောက်ဘူး

-
- တရားသူကြီး = 'ရဲအရာရှိ ဘိုဒီ... သင့်အနေနဲ့ ဒီလူကို ဖမ်းခဲ့တုန်းက ခိုးထုပ်ခိုးထည်နဲ့ မိခဲ့သလား။'
- ရဲအရာရှိ ဘိုဒီ = 'အဲ... ဟုတ်တယ်လည်း ပြောလို့ရသလို မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ပြောနိုင်ပါတယ် တရားသူကြီးမင်း။ အထူးစားဖွယ် အရောင်းဆိုင် ကနေ ဆားနယ်ဝက်အူချောင်းနဲ့ ဝက်ပေါင် ခြောက်ကို ခိုးပြီး ကျွန်တော် သူကို လက်ထိပ် မခတ်နိုင်ခင် မှာပဲ သူက စားပစ်ခဲ့လိုပါ။'

ဒိုက် ဆိုတယ်

-
- ဖရက်ဒ် = ‘လယ်ထွန်စက် အသစ်တစ်စီး ဝယ်ရမလား၊ နွား
အသစ်တစ်ကောင်ပဲ ထပ်ဝယ်ရမလား၊ ကျူးမှု
မဆုံးဖြတ်နိုင်သူးပျော်’
- ဘာနီ = ‘နွားမကို ခင်ပျေားစီးပြီးသွားရင်တော့ ခင်ပျေားကို
ကြည့်ရတာ အတော် ကြောင်တောင်တောင် ဖြစ်
နေမှာပဲ့’
- ဖရက်ဒ် = ‘ဟူတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လယ်ထွန်စက်ကို ကျွန်တော်
နှုန်းစိုး လုပ်တာကမဲ ပိုပြီး ကြောင်တောင်
တောင်နှုင်နော်းမှာ့’

ဆိတ္တကို ရှင်လိုက်လို့

ဖရက်ဒ်က ဘာနိအား တံဆိပ်နှစ်ခု ပြလေသည်။ တစ်ခုမှာ
ငွေရောင်ဆူတံဆိပ်ဖြစ်၍ တစ်မှာ အရွယ်အစားပိုပြီး ကြီးမားသော
ရွှေတံဆိပ်ဖြစ်လေသည်။

ဖရက်ဒ်က ဘာနိအား ပြောလိုက်၏။

‘ငါ သီချင်းဆိုလို ဒီ ငွေတံဆိပ်ကို ရတာလေ’

ထိုအခါ ဘာနိက...

‘ဒါဆို... မင်း ရွှေတံဆိပ်ကို ဘာဖြစ်လို့ ရတာလဲဆိုတာကို ငါ
သိပြီ။ ဆိုတာကို ရပ်လိုက်လို့ မဟုတ်လား။’

အရှင်ပေါ်လိုက်တယ်

-
- ဖရက်ဒ် = ‘င့်မှာ လူအပေါက် တစ်ထောင်ရှုမယ်။ မင်းမှာ
လူအပေါက် တစ်ထောင်ရှုမယ်။ တကယ်လို့ ငါတို့
စစ်ဖြစ်တဲ့အခါကျရင် ဘယ်သူက အနိုင်ရ မလဲ’
- ဘာနို့ = ‘ငါ မသိဘူးကွာ... အရှင်ပေးတယ်။ ဘယ်သူနှင့်
မလဲ’
- ဖရက်ဒ် = ‘ငါပေါ့ကွာ’
- ဘာနို့ = ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
- ဖရက်ဒ် = ‘မင်းပဲ အရှင်ပေးလိုက်တယ်လေ။ မဟုတ်ဘူးလား’

တိုကိုမြှုပ်နည်း

-
ဘာနီ	= ‘ဟေး... ဖရက်ဒ်... မင်း ဒီ ဆက်ဇိုဖူန်း လေမှုတ်
တူရိယာကို ဘယ်ကနေ ရလာတာလဲကွာ။’
ဖရက်ဒ်	= ‘ဘေးအိမ်က ငနဲ့ဆီကနေ ငှားလာတာပါကွာ။’
ဘာနီ	= ‘မင်း ဘာလုပ်မလိုလဲကွာ။ မင်းမှ မတီးမှတ်တတ်
တာပဲ။’
ဖရက်ဒ်	= ‘ဟူတ်တယ်လေ။ သူလည်း တီးလိုတော့ ရမှာ
မဟူတ်ဘူး။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ငါဆီမှာ ရှိနေ
လိုပေါ့။’

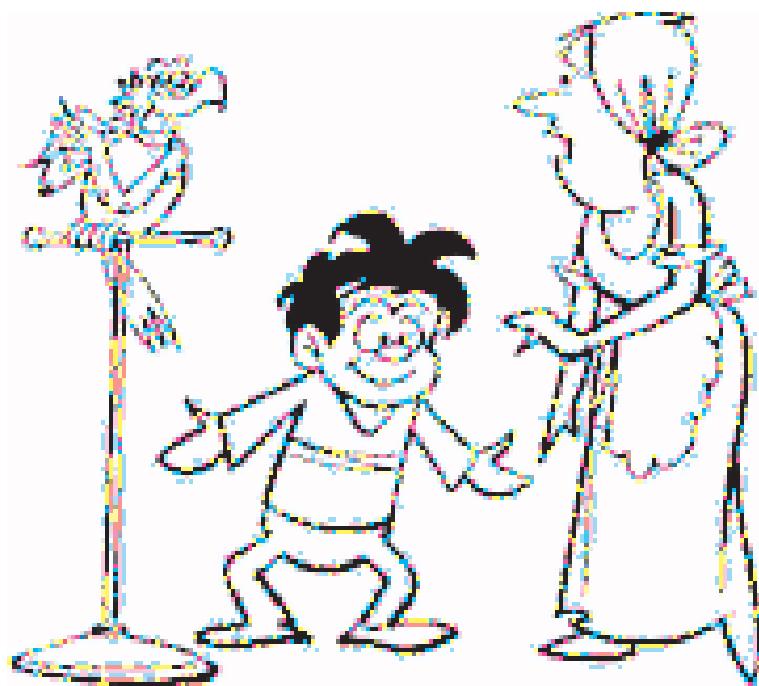
ပြောလိုက်တဲ့ ဓမ္မး

-
ဘာနီ	= 'မင်း ဒီနေ့ အလုပ်မလုပ်ဘူးလားကွဲ ဖရက်ဒ်။'
ဖရက်ဒ်	= 'အလုပ်ရှင်နဲ့ ရန်ဖြစ်လိုက္ခာ။ သူ ပြောလိုက်တဲ့ စကားကို သူ ပြန်မရှတ်သိမ်းဘူးလေ။'
ဘာနီ	= 'သူ ဘာပြောလိုက်လိုလဲ။'
ဖရက်ဒ်	= 'အလုပ် ထုတ်ပစ်လိုက်ပြီတဲ့က္ခာ။'

၅၆

ကိုယား

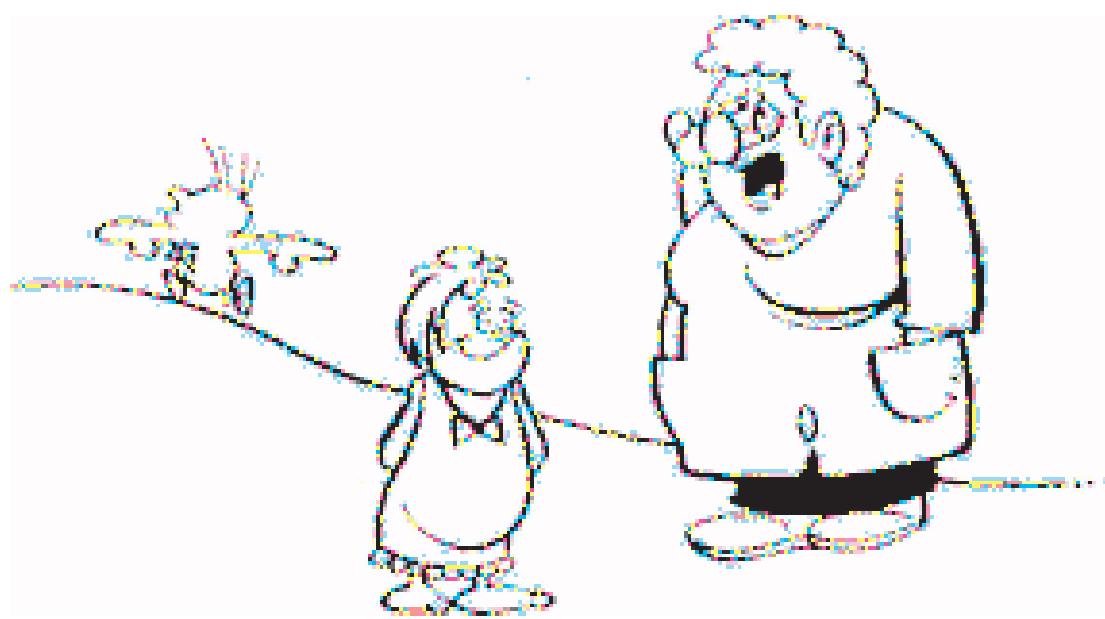
သင်ပေးတာ

-
- ဝယ်လ်မှ = ‘သား... ကြက်တူရွေးကို မဟုတ်မဟပ်စကားတွေ
မသင်ပေးပါနဲ့လို့ မေမေ ပြောထားတယ် မဟုတ်
လား။’
- သား = ‘သား... မသင်ပေးပါဘူး မေမေ။ သူကို သားက
မပြောရမယ့်စကားကိုသာ သင်ပေးတာပါ။’

၄၈

မြန်မား

တိပုဒ္ဓဘာ

-
ဘက်တီ	= ဘမ်ဘမ်... ဒီလောက် တစ်ကိုယ်ကောင်းမဆန်စမ်းနဲ့။ ဘက်ဘဲကိုလည်း လျှောပေးစီးလိုက်ပါဉိုး။
ဘမ်ဘမ်	= သား ပေးစီးပါတယ်။ လျှောကို တောင်ကုန်းပေါ်ကို သူက သယ်တယ်၊ သားက လျှောနဲ့ တောင်ကုန်းကနေ ဆင်းတယ်လေ။

ပြန်ပါတယ်

-
- ဖရက်စ် = ‘သွားနှုတ်ခ ဘယ်လောက်ယူသလဲ။’
သွားဆရာဝန် = ‘၂၅ ဒေါ်လာပါ။’
ဖရက်စ် = ‘ဟာများ... ၅ စက္ကန့်လောက်ပဲ ကြာတဲ့အလုပ်ကို
၂၅ ဒေါ်လာ ယူရတယ်လို့။’
သွားဆရာဝန် = ‘ခင်ဗျား နေသာမယ်ဆိုရင်လည်း ကျူပ်... သွားကို
ဖြည့်ဖြည့်ချင်း အချိန်ယူပြီး နှုတ်ပေးပါမယ်ဗျာ’

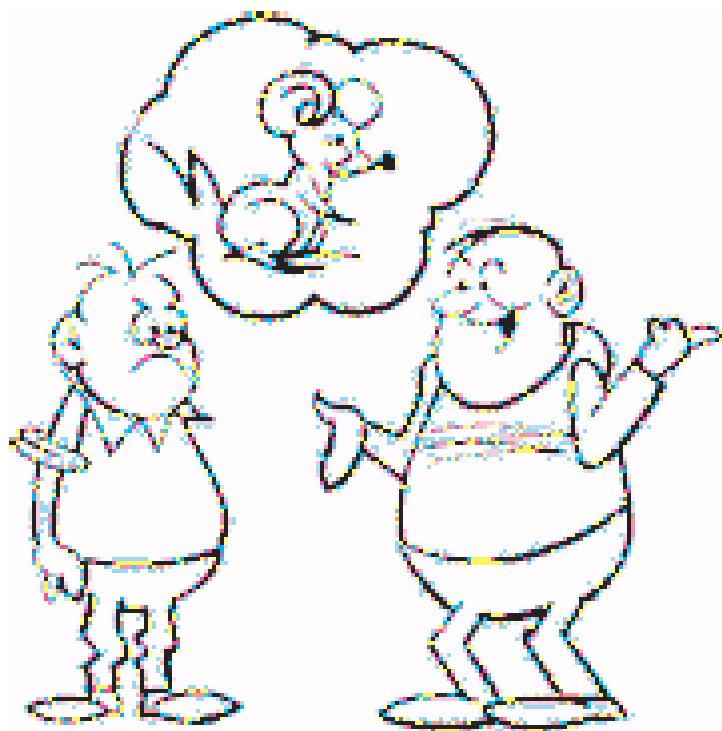
သူတေသန

-
ဝယ်မှာ	= ‘နှစ်သက်စရာ ပါတီပွဲအတွက် ဘက်တိဂို့ သမီးကျေးဇူးတင်စကား ပြောခဲ့သေးလား။’
ဘက်ဘ	= “မပြောခဲ့ဘူး မမမေ။ ဒါပေမဲ့... သမီးရွှေ့က ကောင်မလေးကတော့ ပြောတယ်။ ဘက်တိက ‘ရပါတယ်၊ မပြောပါနဲ့’ လို့ ပြောတာနဲ့ သမီးလည်း မပြောဖြစ်ခဲ့တာပါ။”

၅၂

ကိုယ်အေး

ဒီအပေါ် တည်တယ်

-
ဖရက်စိ	= ‘မင်းနောက်ကနေ ကြောင်နက်တစ်ကောင် လိုက်
လာတယ်ဆိုရင် ကံခိုးတယ်လို့ ပြောမလား။’
ဘာနို	= ‘ဒါကတော့ကွာ... မင်းက လူတစ်ယောက်လား၊
ဒါမှာမဟုတ်... ကြိုက်တစ်ကောင်လားပေါ်မှာ
မူတည်တာပေါ့ကွာ။’

ကျော်ကျော်တည်း

ဆရာမက ဘက်ဘဲအား ပြောလိုက်၏။
‘ဘက်ဘ... သမီး၊ အိမ်နီးချင်းကြောင်’ ဆိုပြီး စာစိစာကုံး
ရေးတယ်နော်။

ထိုအခါ ဘက်ဘဲက...
‘ဟူတ်ပါတယ် ဆရာမ။’
ဆရာမက ဆက်ပြောလေသည်။
‘ဒါဆိုရင်... ဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ သမီးရဲ့ သူငယ်ချင်း
ဘမ်ဘမ်ကလည်း ဒီစာစိစာကုံးအတိုင်းပဲ ရေးထားတယ်။’
ထိုအခါ ဘက်ဘဲက ဤသို့ ပြန်ဖြေလိုက်တော့သည်။
‘လွယ်ပါတယ် ဆရာမ။ အဲဒီ ကြောင်တစ်ကောင်တည်း
အကြောင်းကိုပဲ ရေးထားတာမို့လိုပါ။’

နောက်တိုင်းပို့တယ်

တစ်မနက်ခင်းတွင် ဘမ်ဘမ်သည် ကျောင်းသွားရန် အဝတ်
အစားများ ဝတ်ဆင်၍ အောက်ထပ်သို့ ဆင်းလာလေသည်။
ဘက်တိုကြည့်၍ ပြောလိုက်လေသည်။

‘မင်း ဝတ်ထားတဲ့ ခြေစွဲပြောတွေက တော်တော်ဆန်းတာပဲ။
တစ်ခုက အနီး တစ်ခုက အစိမ်းနဲ့။’

ထိုအခါ ဘမ်ဘမ်က ပြန်ဖြေလိုက်တော့သည်။

‘သိပါတယ်။ နောက်... အံ့ဆွဲထဲမှာလဲ ဒီလို့ခြေစွဲပြောလိုပဲ
နောက်တစ်စုံရှိနေသေးတယ်။’

ဒီက မဟုတ်ပို့

အရောင်းသမား = ‘မင်း မေမေ အိမ်မှာရှိလား၊ ကလေး။’

ဘက်ဘ = ‘ရှိတယ်။’

အရောင်းသမား = ‘အဲ... ဦး၊ အိမ်တံခါးကို ခေါက်တာ လေးကြိမ်ရှိ
နေပြီ။ လာလည်း ဖွင့်မပေးဘူး။ ဘယ်လိုဖြစ်
တာလဲကွယ်။’

ဘက်ဘ = ‘သမီးက ဒီမှာ နေတာမှ မဟုတ်တာလော်။’

ဒါတွေ့ လုပ်ဆောင်

ဘက်ဘဲတွင် လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် လျှော်ထားသည့်
သစ်အယ်သီး တစ်ဒါဇင် ရှိနေ၏။ ဘက်ဘဲက အဘွားဖြစ်သူအား
မေးလိုက်၏။

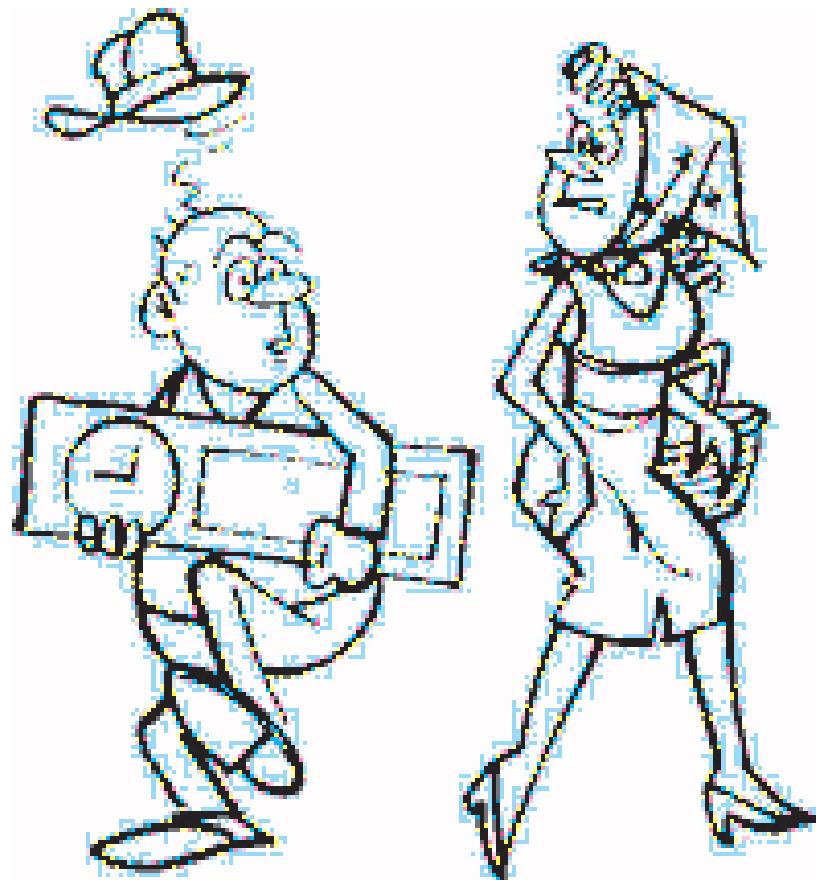
‘ဘွားဘွား... သစ်အယ်သီး ကြိုက်လားဟင်’
ထိုအခါ အဘွားဖြစ်သူက ဖြေလိုက်၏။
‘ကြိုက်တာပေါ့... ဘက်ဘဲရယ်။ ဒါပေမဲ့... ဘွားဘွားစားလို့
မရပါဘူးကွုယ်။ ဘွားဘွား သွားတုယူလာဖို့ မေ့လာတယ်။’

ထိုအခါ ဘက်ဘဲက ဤသို့ပြောလိုက်တော့သည်။
‘အို... ဒါဆိုရင်လည်း ဘွားဘွားရယ်၊ သမီး ကျောင်းကနေ
အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့အထိ ဒါတွေ့ကို ကြည့်ထားပေးနိုင်မလားဟင်။’

၅၈

ကိုယား

တွေ့ပြုတွေ့ပါတွေ့လျေား

မတ်ပ်နာရီကြီးတစ်လုံးအား ကိုင်ဆောင်လာသူ တစ်ယောက်
နှင့် ဝယ်မာ လမ်းတွင် ထိုက်မိလေသည်။

ထိုအခါ ဝယ်မာက ပြောလိုက်လေတော့သည်။

‘အမလေး ရှင်... ရှင်မို့လို့ ဒါကြီးကိုများ တခြားလူတွေ
လက်ပတ်နာရီပတ်သလို ပတ်ပါတော့လားရှင်’

၆၁

ရှင်အေး

အော်အရိယ် ပုဂ္ဂန္တ

ဖရက်ဒ်သည် လျင်မြန်စွာမောင်းနှင်းနှင့်နေသော ကားလမ်းမ အလယ်တွင် ရပ်နေ၏။ ထိုအချိန်၌ လူတစ်ဦးအား တွေ့လိုက်ရ၍ ခေါ်လိုက်လေသည်။

‘ဒီမှာ ခင်ပျောဆေးရုံကို ကျွန်တော် အမြန်ဆုံး သွားချင်လိုပါ။ ဘယ်လမ်းက သွားရမလဲ ပြောပြနိုင်မလား။’

ထိုအခါ ဖြေလိုက်သည်က...

‘ရတာပေါ့... ဒီအဲဒီနေရာမှာပဲ ရပ်နေလိုက်’ ဟူသတည်း။

ပြန်ထုတေသန

မက်မွန်သီးပင်ပေါ်၌ ဘမ်ဘမ်တက်နေသည်ကို ယာ
သမားကြီး ဖမ်းမိသွား၏။

ယာသမားကြီးက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် အော်ပြောလိုက်လေ
သည်။

‘မင်း အဲဒီအပေါ်မှာ ဘာလုပ်နေတာလဲ။’

ဘမ်ဘမ်က တမဟုတ်ချင်းတွေး၍ ပြောလိုက်တော့သည်။

‘ဦးရဲ့ မက်ပွန်သီးတစ်လုံး ပြုတ်ကျလာလို့ ပြန်ထားပေးမလိုပါ’

ဗုဒ္ဓ ပြေတော့

-
ဘာနီ	= 'ဟေး... ဖရက်ဒီ၊ မင်းကွာ ဘာဖြစ်လို့ ခေါင်းမိုးကို
ပြင်နေရတာလဲ။'
ဖရက်ဒီ	= 'ဟ... ပြင်ရမှာပေါ့ကွာ။ အပြင်မှာ မိုးရွာနေတယ်
လေ။'
ဘာနီ	= 'ဒါဆိုရင်လည်း ရာသီဥတု ခြောက်သွေ့တော့မှ
ပြင်ပါလားကွာ။'
ဖရက်ဒီ	= 'ဟာ... မင်းကလဲ... အဲဒီအချိန်ကျရင် မိုးက ရွာမှ
မရွာတော့ဘဲ။'

ရွှေခဲတုံးပါ

- ဘာနိ = ‘ရာသီဉာဏ် ပူးပြင်းတဲ့နေ့မှာ ပေါင်တစ်ရာလောက် လေးတဲ့ဝန်ကို ငါကျောနဲ့ တစ်မိုင်လောက် သယ်ခဲ့တယ်ကွာ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘ဟ... ဒါဆို တစ်လှမ်းပြီး တစ်လှမ်း၊ ပိုပိုပြီး လေးလာရမယ်ကွာ။’
- ဘာနိ = ‘မဟုတ်ဘူး။ ပိုပြီး ပေါ့ပေါ့လာတယ်။’
- ဖရက်ဒ် = ‘ရှင်းပြစ်မ်းပါဉီး။’
- ဘာနိ = ‘ဟ... မင်းကလဲ... ငါသယ်တာက ရေခဲတုံးလေ ကွာ။’

ဒါကြောင့်ပါ

-
- ဖရက်စ = ‘မင်းကွာ... င့်ကို ဘယ်လိုလုပ် လှည့်စားနိုင်ခဲ့
တာလဲကွာ။ ငါ မင်းကို ယုံထားတာ။’
- ဘာနီ = ‘ဒီလောက်လည်း မတုံးနဲ့လောက်လည်း မယုံတဲ့
သူကို မင်း ဘယ်လိုလုပ် လိမ်လို့ရပါမလဲ။’

အချေ မြန်မာ

- ဘာနိ = ‘ဂါတ္တံ အိမ်ထောင်ကျကတည်းကကွာ ဘက်တီ
င့်ကို ဟိုဟာနဲ့ ပေါက်လိုက်၊ ဒီဟာနဲ့ ပေါက်လိုက်နဲ့
အခုထိပဲ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘မင်းကွာ... ဒီလောက် အကြောကြီးနေတော့မှ
မကျေနပ်တဲ့စကား ပြောရတယ်လို့။’
- ဘာနိ = ‘အဲဒီတုန်းက သူ့ပစ်တာ ငါ တစ်ခါမှ မမှန်ခဲ့
ဖူးဘူးလေ။’

အပုံးဖြော်ပြုချို့

ပက်ဘ = ‘မေမေ... မေမေ မျက်နှာမှာ လိမ်းထားတာ ဘာတွေလဲ’

ဝယ်မာ = ‘အဲဒါ မျက်နှာလိမ်းကရင်(မ်)ပေါ့ကွယ်။ ပိုလှလာ အောင် လိမ်းတာလေ။’

မျက်နှာလိမ်းကရင်(မ်)အား ဝယ်မာဖျက်ပြီးသည့်နောက်တွင်
ပက်ဘက ယခုကဲ့သို့ ပြောလိုက်တော့သည်။

‘အလုပ်မဖြစ်ဘူး... ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား။’

မိတ္တာပုံစံ ကြောင်း

-
- ဖရက်ဒ် = ‘သေတွာထဲက ဘာလဲကွဲ... ဘာနီ။’
- ဘာနီ = ‘ကြောင်ပါကွာ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘ဘာလုပ်ဖို့လဲကွဲ။’
- ဘာနီ = ‘ညတိုင်း... ငါ ကြွက်တွေအကြောင်း အိပ်မက်
မက်တယ်ကွာ။ ငါအိပ်မက်ထဲက ကြွက်တွေကို
ဒီကြောင်က ဖမ်းမှာကွဲ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘မဖြစ်နိုင်တာကွာ။ အဲဒီကြွက်တွေဆိုတာက
တကယ် ရှိနေတာမှ မဟုတ်တာ။’
- ဘာနီ = ‘ဟူတ်တယ်လေ... သေတွာထဲက ကြောင်ကလည်း
ဒီအတိုင်းပဲလေ။’

နှစ် ပါတယ

-
ပက်ဘ	= ‘ငါ မနေ့ညက မဖြစ်နိုင်စရာ ခပ်ကြောင်ကြောင် နိုင်တဲ့ အိပ်မက်တစ်ခု မက်ခဲ့တယ်။ အဲဒါ ကြောင် တယ်လို့ နင် မထင်ဘူးလား။’
ဘမ်ဘမ်	= ‘နင့် အိပ်မက်က ကြောင်တောင်တောင်နိုင်လား မနိုင်ဘူးလားဆိုတာ ငါက ဘယ်လိုလုပ် သိပါ မလဲ။’
ပက်ဘ	= ‘နင် သိရမှာပေါ့။ အဲဒီ အိပ်မက်ထဲမှာ နင်ပါ ပါတာပဲ။’

များစွဲ။

-
ဘက်တီ	= 'ဘာနိ... မင်း မူတ်ဆိတ်ရိတ်ခဲ့တယ် ဆိုတာ
သေချာရဲ့လား'
ဘာနိ	= 'သိပ် သေချာတာပေါ့။'
ဘက်တီ	= 'ဒါဆို... နောက်တစ်ခါ ရိတ်တဲ့အခါ မူတ်ဆိတ်
ရိတ်ဓားနဲ့ ခပ်နီးနီးမှာနေကွာ။'

ဘယ်နားရွက်လဲ

-
ဖရက်ဒ္ဓ	= ‘ခဲတံကို ကိုယ် ဘယ်မှာထားမိပါလိမ့်။’
ဝယ်မာ	= ‘ရှင်ဟာလေ... ရှင့်နားရွက်နောက်ဘက်မှာလေ။’
ဖရက်ဒ္ဓ	= ‘ပြောပြစမ်းပါကွာ။ ကိုယ်... အလုပ်ရှုပ်နေလို့။
ဘယ်နားရွက်နောက်မှာလဲ။’

နှစ်သွေးပြည့်နည်း

-
ဖရက်ဒ်	= 'မင်းပိုက်ဆံကို နှစ်တိုးစေမယ့် သေချာတဲ့
နည်းလမ်းကို ငါ သိတယ်။'
ဘာနို	= 'ပြောစမ်းပါဉီး။'
ဖရက်ဒ်	= 'ပိုက်ဆံကို နှစ်ခေါက်ချိုး ခေါက်လိုက်၊ ပြီးရင်...
အိတ်ကတ်ထဲ ပြန်ထည့်လိုက်ပေါ့။'
- ❖

တိပုဒ္ဓဘာသု

ဖရက်ဒ်သည် ဘူတာရုံတစ်ရုံ၌ ရောက်နေပြီး ရထားပေါ်
တက်ရန် အသင့်ဖြစ်နေ၏။ ထိုအခိုက်တွင် နှေ့လယ်စာ မစားခဲ့ရ
သေးကြောင်း အမှတ်ရလိုက်၍ ကောင်လေးတစ်ယောက်အား
အော်ခေါ်ကာ ပြောလိုက်၏။

‘ဒီမှာ... နှစ်ဆယ့်ငါးဆင့်စွဲ ယူသွား၊ ဘူတာရုံထဲက
စားသောက်ဆိုင်ကနေ အသားညျပ်ပေါင်မှန့် ဦးစားဖို့ ဝယ်ခဲ့။ ရွှေ...
နောက်ထပ် နှစ်ဆယ့်ငါးဆင့်စွဲ။ မင်းလည်း မင်းစားဖို့ ဝယ်လိုက်။’

ရထားထွက်ခါနီးဆဲဆဲတွင် ကောင်လေးသည် ပြေးထွက်
လာပြီး ဖရက်ဒ်အား နှစ်ဆယ့်ငါးဆင့်စွဲ ပြန်ပေးကာ ပြောလိုက်
တော့သည်။

‘ဒီမှာ ဦးရဲ့... နှစ်ဆယ့်ငါးဆင့်စွဲပါ ဦး။ ဆိုင်မှာ အသားညျပ်
ပေါင်မှန့် တစ်လုံးပဲ ကျွန်တော့လို့’

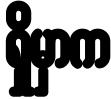
အခိုဘက် အေးသာ

-
- ဖရက်ဒ် = ‘မနှစ်ဆောင်းတွင်းတူန်းက ဒီမြို့မှာ ဘယ်လောက်
တောင် အေးလဲဆိုတော့... ဖယောင်းတိုင်
မီးတွေတောင် ခဲကုန်တယ်ကွာ။ မှတ်ပြီး ပြီမ်းပစ်
လို့တောင် မရဘူး။’
- ဘာနီ = ‘ငါတို့မြို့မှာတော့ ဘယ်လောက်တောင် အေး
သလဲဆိုရင် စကားပြောတယ် မကြံနဲ့ ပြောလိုက်
တာနဲ့ စကားလုံးတွေက ခဲပြီး ထွက်ကျလာတယ်။
ဒီတော့... ဘာပြောလိုက်တာလဲဆိုတာကို သိဖို့
အဲဒီ ခဲနေတာတွေကို ချက်ဖြုတ်ပစ်မှရတယ်ကွဲ’

အခိုက်တဲ့ ဇွဲ

‘ကျေပြခွေးက အခိုက်တယ်ပျ’
 ‘ခင်ဗျား ဘယ်လိုလုပ်သိလဲ’
 ‘ကျေပြခွေးက ကိတ်မုန့်ရှိတဲ့ လမ်းကြောင်းကိုပဲ ခြေရာခံတယ်လေ။’

- ဆရာ = ‘ဂျိုဝိရေ... မင်းမှာ နွားမအကောင် နှစ်ဆယ်ရှိမယ်။
 ဆရာက နောက်ထပ်အကောင် နှစ်ဆယ် ထပ်ပေး
 မယ်ဆိုရင် မင်းမှာ နွားမ ဘယ်နှစ်ကောင်ရှိမလဲ’
 တပည့် ဂျိုဝိ = ‘နှီးစား နွားမခြံတစ်ခြံ ရှိပါလိမ့်မယ် ဆရာ’

ଅନ୍ୟାନ

ରୂପି(ତି) = ‘କ୍ରିତିଯକା କ୍ରିତିମତୋତ୍ତରୀ ହା ଅକ୍ରମୀଲ୍ୟ
ପେଃଲେ॥’

ପରୀ(ତି) = ‘କ୍ରିତିଯକ କ୍ରିତିମତୋତ୍ତରୀ ଅକ୍ରମୀଲ୍ୟପେଃତାକା
ଉତୋତ୍ତରୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଟର୍ଟିପ୍ରିଣ୍ଟିଟାମୁଖ ମଧ୍ୟଭୟାନକଙ୍କାଳେ’

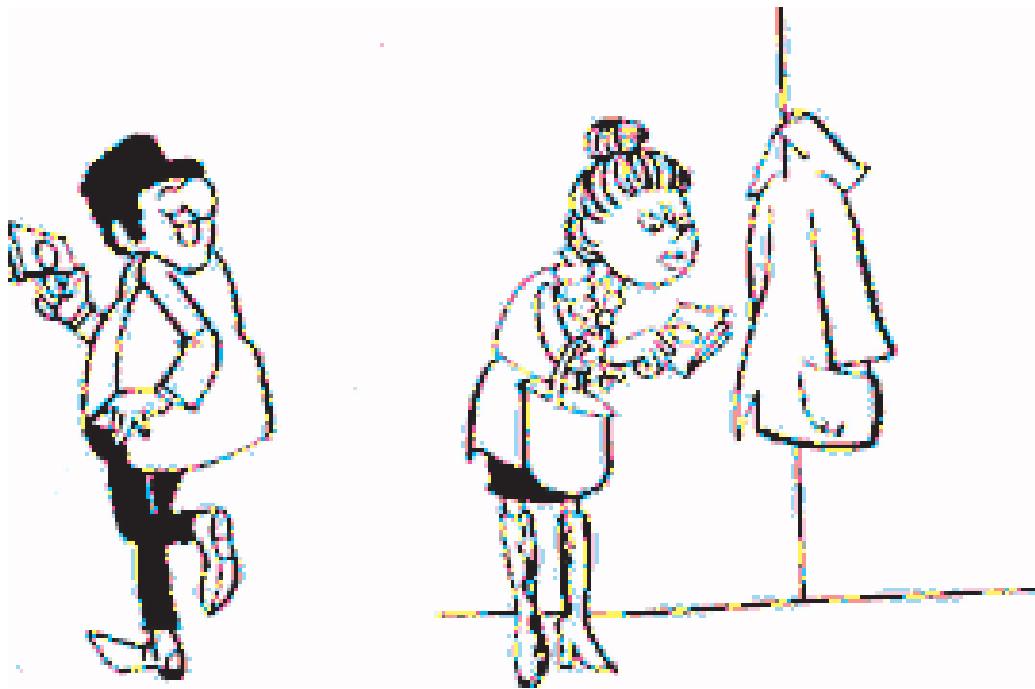
ပြန်လည်သုတေသန

-
ဂျီဒီ	= ‘ကျွန်မ သဘောကျတဲ့လူ ဘယ်သူကိုမဆို ကျွန်မ လက်ထပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ ရှင့်ကို ကျွန်မ ပြမယ်’
ဆယ်လီ	= ‘ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ကွာ။ ဒါပေမဲ့ မင်းက ဘယ်သူကိုမ သဘောကျမှာမှ မဟုတ်တာ။’

၅၆

ဇန်နဝါရီ

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၅၉

အောက်မှာ ဖော်ပြန်လေ့ရှိခဲ့သည့်

ခွင့်ပြချက်မရဘဲ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အိတ်ကတ်ထဲက ငွေကို
ယူတဲ့သူဟာ ခါးပိုက်နှိက်။

ခွင့်ပြချက်မရဘဲ ယောက်၍ရဲ့ အိတ်ကတ်ထဲက ငွေကို
ယူတဲ့သူဟာ အနီးသည်။

ကျေးဇူးတင်ပြုမှု

- အမြန်ဆုံးတော့ ပြေးနိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့... နေရာက
မရွှေ့တာ ဘာလဲ။
- ▲ ကားအင်ဂျင်စက်ပေါ့။

ဘယ်အချိန်လဲ

- ကြောင်တစ်ကောင် အိမ်ထဲကို မဝင်တဲ့အချိန်ဟာ
ဘယ်အချိန် လဲ။
- ▲ တံခါးပိတ်ထားတဲ့ အချိန်ပေါ့။

အမောင်

-
- ဆရာမ = ‘ဂျိန်းက အအေးမိပြီး ကျောင်းမတက်နိုင်ဘူးလို့
ပြောတယ်နော်။ အခု... ကျွန်ုမ စကားပြောနေတာ
ဘယ်သူပါလဲ။’
- အသံ = ‘ကျွန်ုတော့ အမောပါ။’

ပထား မဟုတ်တော့

ဘာမှာမရှိတဲ့ သေတ္တာထဲကို ပန်းသီးဘယ်နှစ်လုံး ထည့်နိုင်မလဲ။
တစ်လုံးပဲပေါ့။ အဲဒီတစ်လုံး ထည့်ပြီးတဲ့အခါ သေတ္တာက
ပလာမှ မဟုတ်တော့တာ။

ဒေဝါယုံး ရာယ်

-
- ဂျင်(စိ) = ‘ငါ... မင်းရဲ့ ပါတီပွဲကို (ဒီနေ့တော့) မလာ
နိုင်တော့ဘူးကွာ။ ငါ... ရိုမိယိုနဲ့ ဂျားလီယက်
ဘွားကြည့်မလို့။’
- တင်(စိ) = ‘ရပါတယ်ကွာ။ သူတို့ကိုလည်း ခေါ်ခဲ့ပေါ့။ လူပို့
များတော့ ပိုပျော်စရာကောင်းတာပေါ့။’

ခို့ပို့တာ

-
- နတ်(တ်) = ‘အဲဒီကောင်မလေးက မက်ပွန်သီးပဲကွာ။’
 မတ် = ‘သူမ လှုတယ်လို့ မင်း ဆိုလိုတာလား’
 နတ်(တ်) = ‘မဟုတ်ဘူး၊ ကျောက်ခဲလို့ မာကျောတဲ့ နှလုံးသား
 ရှိတယ်လို့ ပြောတာ။’

ဒါကျောင်းပို့

-
- ဘာဖြစ်လို့ မြို့ပေါ်က လူကြီးလူကောင်းတွေဟာ ထီးကို
 ကိုင်ဆောင်ထားတတ်ကြတာလဲ။
 - ▲ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ထီးတွေက သူတို့ဘာသာသူတို့
 လမ်းမလျှောက်တတ်ကြလို့ပါ။

ပြန်လည်တယ်

-
- ဆရာမ = ‘မင်ကို မျှက်လိုက်တာ ကျွန်မပါ’ ဆိုတဲ့ ဝါကျကို
ဆန့်ကျင်ဘက် ပြင်ပြောပါ။
- ကျောင်းသူ = ‘မင်ကို မျှက်လိုက်တာ ကျွန်မ မဟုတ်ပါဘူး’
- ❖

ဒါကျကို

-
- သား = ‘အမေ၊ သားအိမ်ဘေးမှာ ထောင်ထားတဲ့ လျေကား
ကို တိုက်ချလိုက်မိတယ်။’
- မိခင် = ‘သား ဖေဖေကို သွားပြောလိုက်လော့’
- သား = ‘ဖေဖေက အားလုံးသိတယ်။ ဖေဖေ အခု ခေါင်မိုး
ကို တွဲလဲခိုထားလို့’
- ❖

ပေါ်ခဲ့သူ အထိ

-
- သူမ ဆိုလိုက်တာက၊ နာမည်ကျော် သီချင်းတစ်ပုဒ်
မဟုတ်လား။
 - ▲ သူမ အဲဒီသီချင်းကို မဆိုခဲ့ခင်အထိကတော့ ဟုတ်ပါ
တယ်။

နောက်ထိ ဖို့

ကောင်လေး = ‘ဖိနပ် အသစ်ကို စီးရတာ သား ခြေထောက်
နာတယ်’

အမေ = ‘အုံဉာဏ်မှု မဟုတ်တာဘဲ။ သား ခြေထောက်
မှားစီးမိလို့ ဖြစ်မှာပေါ့’

ကောင်လေး = ‘ဒါပေမဲ့ သားမှာမှ နောက်ထပ် ခြေထောက်မှ
မရှိတာ။’

ရွှေခြေနတော်

ကယ်ဆယ်ရေးအစောင့် = ‘ဒီနေရာမှာ ရှစ်နာရီ ကျော်ပြီးရင်
ရေစိမ်လို့ မရတော့ဘူး။’

မိန်းကလေး = ‘ကျွန်ုံမက ရေစိမ်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊
ရေနှစ်နေတာ။’

အော်ဂုဏ် အော်ချွော်

‘ဟုတ်ပါတယ်’ လို့ သုံးပြီး မဖြေနိုင်တဲ့ မေးခွန်းက ဘယ်
မေးခွန်းလဲ။’

‘မင်း အိပ်ပျော်နေပြီလား’ ဆိုတဲ့ မေးခွန်းပေါ့။’

အိပ်နှင့် အနည်းဆုံးလ

-
- လူတွေ... အိပ်ခိုန်အနည်းဆုံးလဟာ ဘယ်လလဲ။
 - ▲ ဖေဖော်ဝါရီလပေါ့။ အဲဒါ အတို့ဆုံးလပဲလေ။

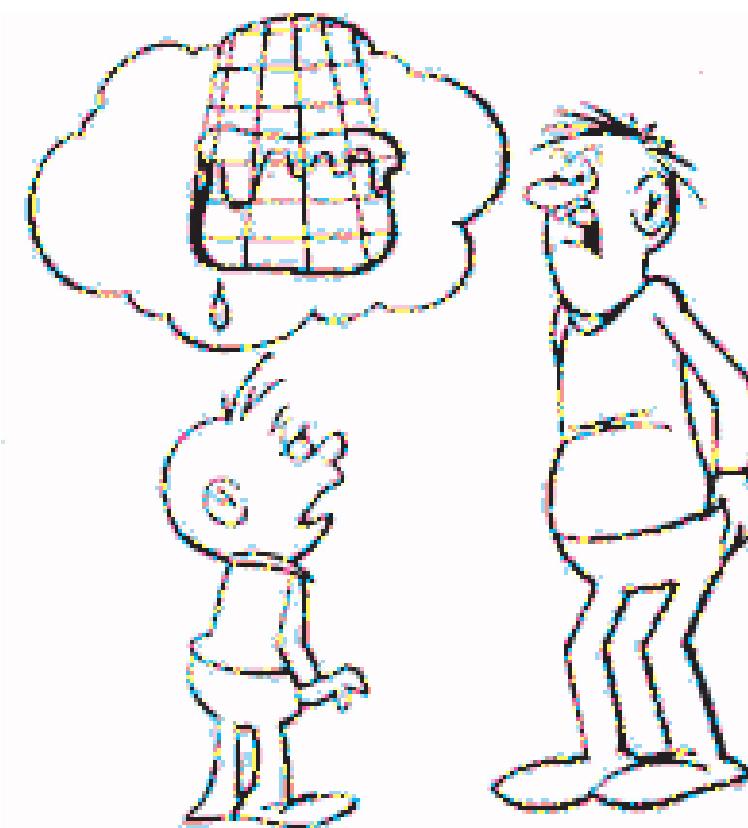
ပြည်သူ့ဘုရား

-
- ခြေထောက်မရှိဘဲနဲ့ ဖိန်ပါးအောင် စားတတ်တာ ဘာလဲ။
 - ▲ ပလက်ဖောင်းပေါ့။

၈၈

ကိုယား

အဲ့ အခါ

-
- ရေတွေကို ပိုက်ဂွန်နဲ့ ဘယ်အခါမှာ ထိန်းထားနိုင်မလဲ။
 - ▲ ရေတွေ ခဲနေတဲ့အခါပေါ့။

အရှင်ပြော

-
- ကြောင်တစ်ကောင် သွားတဲ့နောက် အမြဲလိုက်နေတာ ဘာလဲ။
 - ▲ သူအမြိုးပေါ့။
- ❖

ဒီပါ လုပ်လိုက်လေ

‘ဆရာ... ဆရာ၊ ကျွန်တော့ဒူးတွေ အချင်းချင်းရိုက်နေတယ်’
‘အဲ... ဒါဆိုလည်း အဲဒီဒူးတွေမှာ လင်ကွင်းတွေ ချည်ပေးလိုက်။ ပြီးရင်... ကျောင်းသင်ခရာအဖွဲ့ထဲ ဝင်လိုက်လေ။’

❖

အတူတူပုံတဲ့ အယ်

တစ်ကမ္မာလုံးမှာရှိတဲ့ လူတွေ တစ်ချိန်တည်း တစ်ပြိုင်နက်
တည်း အတူတက္ခလုပ်တဲ့အရာက ဘာလဲ။
အသက်ကြီးလာကြတာလေ။

အယ်ဆုံး ဓမ္မားလုံး

အသိဓာန်ထဲမှာ အရှည်ဆုံးစကားလုံးက ဘယ်စကားလုံးလဲ။
Smiles ဆိုတဲ့ စာလုံးလေ။ ပထမစာလုံး (S) နဲ့ နောက်
စာလုံး(s) ခဲ့အကြေားမှာ တစ်မိုင်တောင်ရှိတယ်။

၆၂

ဇင်အေး

ဒါန္တာရုပိ

- ဘာဖြစ်လို့ သင့်ရဲနှာခေါင်းက ၁၂ လက်မအထိ မရှည်
တာလဲ။
- ▲ တစ်ပေဖြစ်သွားမှာ စိုးလိုပါ။

နှစ်ဘက်ပါ

- သေတ္တာတစ်လုံးမှာ ဘက် ဘယ်နှစ်ဘက်ရှိလဲ။
- ▲ နှစ်ဘက်ပါ။ အပြင်ဘက်နဲ့ အတွင်းဘက်ပါ။

အဲဒါပ္ပါ

- ဆင်တစ်ကောင်လောက် ကြီးပေမယ့် အလေးချိန်
တစ်အောင်စတောင် မရှိတာ ဘာလဲ။
- ▲ ဆင်ရဲ့ အရိပ်လေ။

အဲဒါပ္ပါ

- အတက်ပဲရှိပြီး အဆင်းမရှိတာ ဘာလဲ။
- ▲ လူ အသက်ပေါ့။

အိပ္ပါ

- ဝက်ဝံတစ်ကောင်မှာ အမွှေး အထူးဆုံးဘက်ဟာ ဘယ်ဘက် လဲ။
- ▲ အပြင်ဘက်ပေါ့။

မှတ်ဆိတ်ရှိနိုင်သမာ

- တစ်နေ့ကို မှတ်ဆိတ် အခါနှစ်ဆယ် ရိတ်တဲ့သူကို ဘာလို့ခေါ် မလဲ။
- ▲ မှတ်ဆိတ်ရိတ်ဆရာပေါ့။

အိပေါ့

- လူတစ်ယောက် ထိပ်မပြောင်အောင် တားဆီးပေးတာ ဘာလဲ။
- ▲ ဆံပင်လေ။

အိပ္ပာနှင့်

- ငြုက်တွေဟာ တောင်ဘက်အရပ်ကို ဘာလို့ ပုံသန်းကြ တာလဲ။
- ▲ လမ်းလျှောက်ရမှာ ဝေးလွှန်းလို့ပါ။

အပဲလေ

-
- ကွဲသွားတော့မှ သုံးလို့ရတာ ဘာလဲ။
 - ▲ ကြက်ညလေ။
- ❖

အဲ ဗြာပါတယ

- အလုပ်ရှင် = ‘စမစ်ရော... မင်း မနက်အလုပ်ကို ဘယ်နှစ်နာရီ
ကြာမှ ရောက်လဲ။’
- စမစ် = ‘အို... ကျွန်တော် စက်ရုံကို ရောက်ပြီးတဲ့အခါ
တစ်နာရီခွဲလောက်ပဲ ကြာပါတယ်။’
- ❖

အဲဒီက လွှဲပုံ

-
- ရှိဒီ = ‘မင်းမှာ ပြောစရာဆိုလို နှစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီ
နှစ်ခုကလွှဲရင် အကကောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲ’
- ထရှုဒီ = ‘အဲဒီ နှစ်ခုက ဘာလဲ။’
- ရှိဒီ = ‘မင်းရဲ့ ခြေထောက် နှစ်ချွောင်းလေ။’

ဖော် ဖော်ကျော်

‘ပထမ ဖယာင်းတိုင်က ဒုတိယ ဖယာင်းတိုင်ကို ဘာပြာ
လိုက်သလဲ။’

‘ဒီညာ မင်း ပြိုမ်းတော့မှာလား’ တဲ့။

အီကြောင်းပါ

အမျိုးသမီး = ‘ဘုရားသခင်က အာဒမ်ကို ဘာဖြစ်လို့ အရင်ဆုံး
ဖန်ဆင်းခဲ့ရတာလဲ။’

အမျိုးသား = ‘တခုခုပြာလို့ရအောင် သူကို အခွင့်အရေးပေး
ခဲ့တာလေ။’

တိုင်းပြောဆိုများ

လူနာ = ‘ဆရာ... ဘယ်ရီသီးချဉ် စားတာ ကျွန်းမာတယ်လို့
ဆရာထင်လား’

ဆရာဝန် = ‘အဲ... မကောင်းဘူးလို့ လာပြောတာ ကျွန်တော်
တစ်ခါမှ မကြားမိဘူး’

ဆရာဝန်

ဆရာဝန် = ‘ခင်ဗျား မျက်လုံးကို စစ်ဆေးကြည့်ဖူးလား’

လူနာ = ‘ဟင့်အင်း... ကျွန်တော့ မျက်လုံးတွေက အရင်
တည်းက အနက်ရောင်ပါပဲ’

၁၀၀

၁၁၁

ကြည့်လိုကောင်လို့

အိုလီပာ = ‘သမီး မျက်လုံးတွေကို မိုတ်ထားပြီး မှန်ရှေ့မှာ သမီးဘာဖြစ်လို့ ရပ်နေတာလဲ။’

ရုစိ = ‘သမီး အိပ်ပျော်နေတဲ့အခါ ဘာနဲ့ တူမလဲဆိုတာကြည့်လို့ရအောင်လို့ပါ။’

နိဂုံတဲ့ ပြောကျော်

-
- ဆရာမ = ‘နိဂုံပါတဲ့ အရာခြောက်ခုကို ပြောပြစ်မ်း။’
ဒိုရာ = ‘ကြက်ညွှန့်ပေါင်း၊ ကိုကိုးမှန်းနဲ့ စွားမလေးကောင်ပါ’

အစားပျော်အွေးပို့ယ်

-
- ဆရာမ = ‘ကဲ... စမန်သာရေး သမီး၊ သမီးရဲ့ အမေအရှယ်
လောက် ဖြစ်လာရင် သမီး ဘာလုပ်မလဲ။’
စမန်တာ = ‘အစားလျှော့စားပို့ယ် ဆရာမ။’

ဒါကြောင်းပါ

- လူသုံးယောက် လျေပေါ်ကနေ ပြုတ်ကျသွားတယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ နှစ်ဦးပဲ ဆံပင်ရေိုကုန်တယ်။ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲ။
 - ▲ အခြားတစ်ယောက်က ကတ္တုံးပြောင်ဖြစ်နေလို့ပေါ့။

ဆန့်ကျင်ဘက်အတိုင်း သွားတာ ဘာလဲ

- ဆန့်ကျင်ဘက် ဦးတည်ရာအတိုင်း သွားတာ ဘာလဲ။
 - ▲ ကားလမ်းလေ။

ဘတဲ့ပဲ

-
- တစ်နေကုန်နောက်က လိုက်နေပြီ ညကျမှ မလိုက်ဘဲနေတွေ့တာ ဘယ်သူလဲ။
 - ▲ လူအရိုင်လေ။

X X X X X

- အစမရှိ၊ အဆုံးမရှိတာ ဘာလဲ။
 - ▲ စက်ဝိုင်းလေ။

ဘဏ္ဍာ ဖြေတော်

အမျိုးသားသရုပ်ဆောင် = ‘ဓာတ်ပုံသမားတော့ ကိုယ့်ရဲ့ အလူ
ဆုံးဘက်ကို အမိအရ ဓာတ်ပုံရှိက
နှင့်ပြီလို့ ထင်တာပဲ။’

အမျိုးသမီးသရုပ်ဆောင် = ‘ဘာလဲ... ရှင့်ခေါင်းရဲ့ နောက်ဘက်
ခြမ်းကို ပြောတာလား။’

လတ်မှု လတ်

-
- ဝယ်လ်မာ = ‘ဒီ နွားနှိုက လတ်ဆတ်ရဲ့လား’
 ဂရိုစာ = ‘ဒီမှာ အမျိုးသမီး၊ လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးနာရိတ္ထ်းက ဒီနှိုက
 နှိုတောင် မဖြစ်သေးဘူး။ မြက်ပဲ ရှိသေးတယ်။’

အာ ဘာလဲ

-
- ဘက်တီ = ‘ကျွန်မ အကောင်းဆုံးချက်တတ်တာ အသားညွှန်
 ပေါင်မှန်လုပ်တာနဲ့ ပန်းသီးမှန်း ဖုတ်တာပဲ။’
 ဝယ်မာ = ‘ဟုတ်လား... ဒါဆို အခုဟာက ဘာလဲ။’

ပြန်လည်

-
- ဖရက်ဒ် = ‘ကြက်ဥအဖြူရောင်္ဂါး ကြက်မတစ်ကောင် ငါ
ရထားတယ်ကွာ။’
- ဘာနီ = ‘ဒါများ... ဘာဆန်းတာ မှတ်လို့။’
ထိုအခါ ဖရက်ဒ်က ပြောချလိုက်တော့သည်။
‘မင်း လုပ်နိုင်လို့လား။’

ဘယ်တော့

ဘာနီ = 'ဖရက်ဒ်... ကော်ဖိဂုံ မင်း ဘယ်လက်နဲ့ မွှေ့နေ
တယ်နော်။'

ဖရက်ဒ် = 'ဟူတ်တယ်။'

ဘာနီ = 'ဒါဆို... စွန်းနဲ့ဘယ်တော့မှ မွှေ့မှာလဲ။'

လုပ်ပိုက်ပါ

ဝယ်လ်မာ = ‘လူခြောက်ယောက်ကို ခရမ်းချဉ်သီး ငါးလုံးနဲ့
ဘယ်လိုလုပ် ကျွေးမွှေးနိုင်မှာတုန်း။’
ထိုအခါ ဖရက်ဒ်က ကြိသို့ ပြောလိုက်တော့သည်။
‘ဒါဆိုလည်း လွှာယ်ပါတယ်၊ ခရမ်းချဉ်သီးတွေကို ကျွေးလို့
ရအောင် ကြိတ်ချေပစ်လိုက်ပေါ့ကွာ။’

မြို့တဲ့ အကြောင်း

- လူလေးယောက်၊ ထိုး တစ်ချောင်းတည်းအောက်မှာ
ရှိနေကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူမှ ရေမစိုက်သူး၊ ဘာဖြစ်
လို့လဲ။
- ▲ မိုး ရွာမနေလို့။

ပထမဗုံး မြန်မာက

-
- ဘာနိ = ‘မင်းမြစ်ထဲကို ကျွဲ့သွားမယ်ဆိုရင် ပထမဉီးဆုံး မင်းဘာဖြစ်မလဲ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘ရေစိမှာပေါ့။’

ဒါနိုင်တော့

-
- ဘက်ဘ = ‘ညဘက်ကျေရင် အိပ်ရာကို ငါ ဘာကြောင့် သွားရတာလဲ။’
- ဖရက်ဒ် = ‘အိပ်ရာက မင်းဆီကို လာမယ်ဆိုရင်တော့ မင်းသွားစရာ မလိုဘူးပေါ့။’

ခိတ်မျာပါန့်တော့

-
ဘမ်ဘမ်	= မေမေရေ... သမီး ခွဲပစ်လိုက်မိမှာ မေမေ စိုးရိမ်
နေတဲ့ ပန်းအိုးကို မေမေ မှုတ်မိရဲ့လားဟင်။
ဘက်တီ	= မှုတ်မိတာပေါ့ကွယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။
ဘမ်ဘမ်	= အခု... အဲဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မေမေ စိတ်ပူ့နေစရာ
မလိုတော့ဘူး... သိလား။

ဖွံ့ဖန့်လိုက်ချောင်

ဝယ်မာ = ‘ဖရက်ဒ်ရေ... မြန်မြန်လာပါဉား။ ပက်ဘ မတ်စွေ
တစ်စွေ အခုပဲ မျိုးချလိုက်လို့။’

ဖရက်ဒ် = ‘ထားလိုက်ပါက္ခာ။ မနက်ဖြေနှင့် သူမွေးနေ့ပဲ။’

ခုခြင်းပါယ

ဘာနိ = ‘သုံးနဲ့လေး ပေါင်း ကိုးဆိုတာနဲ့ သုံးနဲ့လေး ပေါင်း
ကိုးရတယ်ဆိုတာ ဘယ်ဟာက အမှန်လဲ။’

ဖရက်ဒ် = ‘ဘယ်ဟာမှ မမှန်ဘူး။ သုံးနဲ့လေး ပေါင်းတာ ခုနှစ်။’

ပေပေါ်တော်

ဖခင်ဖြစ်သူသည် သမီးအား ကျောင်းသို့ လိုက်ပို့ပေးလေ့
ရှိသည်။ တစ်မနက်တွင် သမီးဖြစ်သူသည် ကားထဲရောက်ပြီးမှ
အိမ်ထဲတွင် ပစ္စည်းတစ်ခုကျွန်ခဲ့သည်ကို အမှတ်ရလိုက်၍ ပြန်ယူရန်
အိမ်ထဲသို့ အမြန်ပြီးသွားလေသည်။ ထိုအချိန်၌ ဖခင်ဖြစ်သူက
သမီးမရှိတော့သည်ကို သတိမထားမိဘဲ ကားမောင်းထွက်သွား
တော့သည်။

အချိန်အတော်လေးကြာပြီးမှ ဖခင်ဖြစ်သူ ပြန်ရောက်လာ၏။
ထိုအခါ် အိမ်ရှေ့တွင်ရပ်နေသော သမီးဖြစ်သူကို တွေ့လိုက်ရ၍
ကြုံသို့ အော်ပြောလိုက်တော့သည်။

‘လမ်းမှာ သမီးကျွန်နေခဲ့တယ်လို့ ဖေဖေက ထင်နေတာ။’

မဟိုအပ်ဘူး

ဆေးရုံး တစ်ရုံးတည်း၌ အလုပ်အတူ လုပ်နေကြသော
ဆရာဝန်တစ်ဦးနှင့် သွားဆရာဝန် တစ်ဦးတို့သည် ရုပ်ရည်
ချောမောလှပသည့် သူနာပြုဆရာမလေးတစ်ဦးအား နှစ်သက်
စုံမက်မိကြလေသည်။ သွားဆရာဝန်သည် ဟောပြောပွဲတစ်ပွဲသို့
တက်ရောက်ရန်ရှိနေ၍ သူနာပြုဆရာမလေးအား...

‘ကိုယ်သွားတာ တစ်ပတ်လောက် ကြာလိမ့်မယ်’

‘နောက်ပြီး ကိုယ် မင်းကို လက်ဆောင်တစ်ခုပေးဖို့ ရှိတယ်။
ဒါပေမဲ့ ဒီလက်ဆောင်ကို ကိုယ်သွားတော့မှ မင်းဖွေ့ဖွေ့ပါကွာ’ ဟု
ပြောလိုက်၏။ လက်ဆောင်ထုပ်ကို သူနာပြုဆရာမလေး ဖြည့်ကြည့်
လိုက်သောအခါတွင် ပန်းသီးခုနှစ်လုံးနှင့်အတူ ကြိုစာတစ်စောင်
ကိုပါ တွေ့လိုက်ရတော့၏။ ‘တစ်နေ့တစ်လုံး မှန်မှန်စားရင် ဆရာဝန်
ဆီသွားစရာ မလိုတော့ဘူး။’

* မှတ်ချက်။

အသို့အနှံးလားပါက ကျေမှုးမာနေ၍၍
ဆရာဝန်ပြုရန်မလိုသည်ကို အိုလိုသည်။

ပြန်လျော်သာရုပ္ပါ

ဆောင်းတွင်း တစ်မနက်ခင်း၌ အလုပ်သမားတစ်ဦးက အလုပ်
ကို သူ ဘာကြောင့် လေးဆယ့်ငါးမိနစ်နောက်ကျမှ ရောက်လာရ^၁
သည့် အကြောင်းကို ရှင်းပြနေ၏။

‘အပြင်မှာ လမ်းအရမ်း ချော်တယ်။ ကျွန်တော် ရှေ့ကို
တစ်လှမ်း လှမ်းလိုက်တာနဲ့ နောက်ကို နှစ်လှမ်းချော်ပြီး ပြန်ရောက်
သွားတယ်။’

အလုပ်ရှင်က သူအား သံသယမျက်လုံးအစုံနှင့် ကြည့်ရင်း...

‘အို... ဟူတ်လား။ ဒါဆို... ခင်ဗျား ဒီကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးတော့
ရောက်လာရတာလဲ။’

ထိုအခါ အလုပ်သမားက...

‘နောက်ဆုံးတော့... ကျွန်တော်လည်း လက်လျှော့ထားလိုက်
ရတော့တာပေါ့။ အိမ်ကနေပဲ ပြန်စ လျှောက်လာခဲ့တာမို့ပါ’ ဟု
ပြောလိုက်လေတော့သည်။

အောင်လျှိုင်

သတင်းထောက် လူငယ်တစ်ဦးသည် လူသတ်မှုအကြောင်း
သတင်းရသဖြင့် ကုမ္ပဏီကားတစ်စီးအား ခေါ်လိုက်၏။ ရောက်
လာသောအခါ ကားပေါ်တက်၍ ဒရိုင်ဘာအား လိပ်စာကို ပြော
လိုက်လေသည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသည့်နေရာသို့ ရောက်သွားသော
အခါ လူအုပ်ကြီး စုဝေးနေလေသည်။ ရပ်ကြည့်နေသူများအား
ဘာဖြစ်ခဲ့တာလဲဟု မေးကြည့်ပြီး အသတ်ခံရသူ၏ အိမ်နီးချင်း
အတော်များများကိုလည်း အင်တာဗျားကြည့်၏။ ကျွန်ုရစ်သူ
မိသားစုဝင်အချို့ကိုလည်း အင်တာဗျားကြည့်၏။ ထို့နောက်...
လူရွယ်သတင်းထောက်သည် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုများကို
အလေးအနက် ကြည့်နေသူတစ်ယောက်ထံသို့ လုမ်းသွား၍...

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၁၅

‘ခင်ဗျားက အိမ်နီးနားချင်း တစ်ယောက်လား’ ဟု မေးလိုက်
၏။

ထိုလူက...

‘မဟုတ်ပါဘူး’ ဖြေ၏။

‘မိသားစုဝင် တစ်ဦးလား’

‘မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာမှ မတော်ပါဘူး’

‘ခင်ဗျားနဲ့ အသတ်ခံရတဲ့လူနဲ့ ဘယ်လိုပတ်သက်မှုရှိပါသလဲ’

‘ဘယ်လိုမှ မပတ်သက်ပါဘူး’

‘ဒါဆိုရင် ခင်ဗျားက ဒီမှာ ဘာလုပ်ဖို့ ရောက်နေတာလဲ’

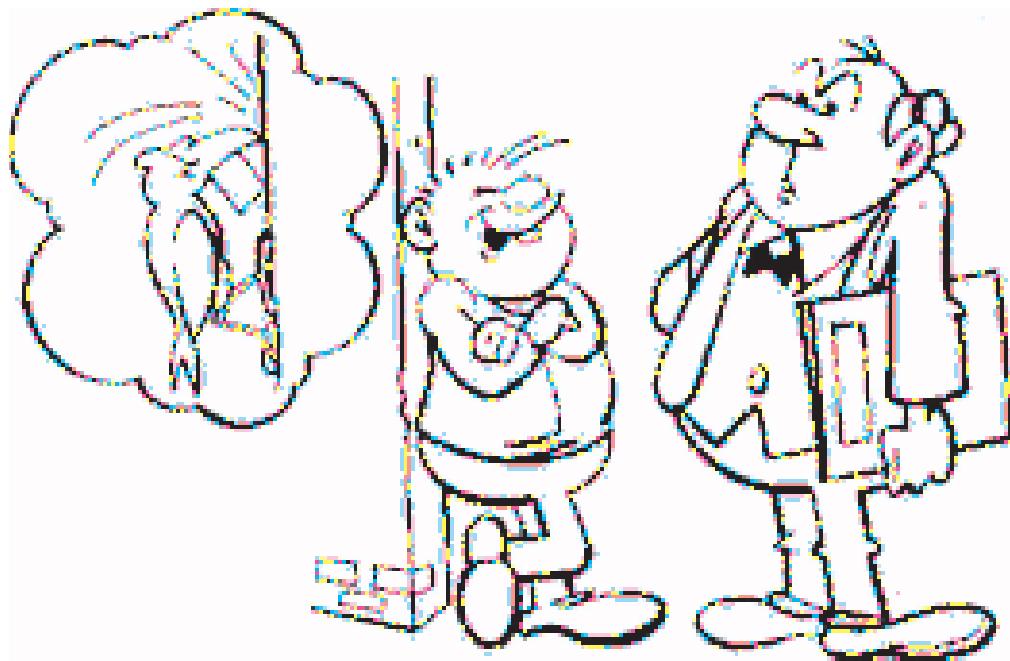
ထိုအခါ မေးခံရသူက...

‘ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျူပ်က... ခင်ဗျား ဒီကိုခေါ်လာတဲ့
ဒရိုင်ဘာမိုပါ’ ဟု ဖြေလိုက်တော့သည်။

၁၁၈

ရှင်အေး

ရှင်ပြိုဒေဝါယာ

-
- မေး ॥ စာပို့ ခိုတစ်ကောင်နဲ့ သစ်တောက်ငှက်တစ်ကောင်ကို
မျိုးစပ်လိုက်တယ် ဆိုတဲ့ သိပ္ပံ့ပညာရှင်တစ်ယောက်
အကြောင်းကို ကြားမိလား။ ဘာဖြစ်သွားတယ်တဲ့လဲ။
- ဖြေ ॥ ပို့လိုတဲ့နေရာကို စာတွေ အရောက်သွားပို့ပေးရုံမက
ရောက်တာနဲ့ အိမ်တံခါးကိုခေါက်တဲ့ ငှက်တစ်ကောင်ကို
သူ ရသွားတာပေါ့။

မျက္ခိုက္ခ ဓမ္မတ္ထသူ

နှစ်လမ်းမောင်းယာဉ်ကြော် အခြားကားတစ်စီး ပေါ်လာ
တိုင်း ကြောက်ရွှေ့တတ်သော အလွန်စိုးရွှေ့တတ်သည့် အမောင်းသင်
တစ်ဦးအား ကားမောင်းသင်ပေးသည့် ဆရာက ကားမောင်းနည်း
သင်တန်းပေးနေ၏။ သို့ရာတွင်... တစ်နေ့၌ သူတို့နှစ်ဦးသည်
ရောက်နေကျ ထိုနှစ်လမ်းမောင်းသည့် လမ်းမပေါ်သို့ ရောက်သွား
၏။ အမောင်းသင် ကျောင်းသူသည် စိုးရွှေ့စိတ် လုံးလုံးမရှိဘဲ
တည်ပြုမြဲနေ၏။

ထိုအခါ ကားမောင်း သင်ပေးသူက...

‘ဒီတစ်ခါတော့ မင်း တော်တော်ဟုတ်တယ်။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး’
ဟု အုံသုသင့်စွာ ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ အမောင်းသင် ကျောင်းသူက...

‘ဟုတ်တယ်လေ’

‘အခုဟာက နောက်ကားတစ်စီးလာတာကို ကျွန်မ မြင်လိုက်
တာနဲ့ မျက်လုံးကို စုံမိုတ်ပစ်လိုက်တော့လို့လေ’ ဟု ဖြေလိုက်လေ
သတည်း။

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၂၁

ဝါဘာစာ

တရားခံဘက်မှ ရွှေနေက သူအမှုသည်အား ပြောလိုက်၏။
 ‘ခင်ဗျားကို ပြောဖို့ သတင်းကောင်းရော၊ သတင်းဆိုးရော
 ရှိတယ်။’

‘ပထမဆုံးသတင်းဆိုးကို အရင်ပြောပြုမယ်။ သွေးစစ်ထားတာ
 ရောက်လာပြီး။ ခင်ဗျားရဲ့ မျိုးပို့ ဒီအန်အေ(DNA) နဲ့ အမှုဖြစ်တဲ့
 နေရာမှာတွေ့တဲ့ ဒီအန်အေ(DNA)နဲ့ အတူတူပဲ။’

အမှုသည်က...

‘အို... မဟုတ်တာပဲ။’ ‘ဒါဆိုရင် သတင်းကောင်းဆိုတာကရော
 ဘာလဲ။’

ထိုအခါ ရွှေနေက...

‘ခင်ဗျားရဲ့ သွေးထဲက အဆီဓာတ် ကိုလက်စရော ပမာဏက
 ၁၄၀ ကို ကျသွားပြီ’ ဟု ဖြေလိုက်တော့သည်။

အခ လုပ်နေသပါ

အနာတရ ပွန်းပဲ့ဒက်ရာများနှင့် အရိုက်ခံထားရသူ လူအား
ကူညီ၍ ထူးမပေးရင်း ရဲဝန်ထမ်းက ‘ခင်ဗျား... ဘယ်လိုအရိုက်ခံ
ရတာလဲဆိုတာ ကျွန်တော့ကို ပြောပြပါလား’ ဟု မေးလေသည်။
ထိုအခါ အရိုက်ခံရသူက ဖြေလိုက်၏။

‘သူ... ကျွန်တော့ကို ရိုက်တုန်းက ကျွန်တော် အခ လုပ်သလို
လုပ်နေတာပါ။’

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၂၃

အပေါ်ထပ်မှာ မီးလင်းနေလို့

အရက်သမားသည် အိမ်သော့အား လမ်းမီးတိုင်ထဲ ထိုးထည့်၍ ဖွင့်ရန်လုပ်နေစဉ် ရဲသားတစ်ဦးရောက်လာ၏။ ရဲသားက...

‘အိမ်ထဲမှာ ဘယ်သူ့မှ မရှိဘူးလို့ ထင်တယ်၊ လူကြီးမင်း’ ဟု ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ အရက်သမားက ပြဿနာမဖြစ်စေရန် ဤသို့ အဖြေ ပေးလိုက်၏။

‘ဟုတ်လိမ့်မယ်။’

‘ဒါပေမဲ့ အပေါ်ထပ်မှာ မီးလင်းနေလို့။’

ရုတည်တာ

တောတဲသို့ ပထမဆုံးအကြိမ် အမဲပစ်တွက်သည့် အမေရိကန်
ဧည့်သည်သည် ဘယ်လိုအရေးပေါ်ကိစ္စကိုမဆို သူ ဖြေရှင်းနိုင်
မည်ဟု ယုံကြည်နေမိ၏။

အတွေ့အကြံရှိသည့် ဒေသခံလမ်းပြထံသို့ မသိမသာ
ချဉ်းကပ်သွား၍ ထင်တစ်လုံးလေသံနှင့် ပြောလိုက်၏။ ‘လက်နှုပ်
ဓာတ်မီးကို ကိုင်ထားရင် ခြေသံ့တွေ အနားမကပ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ကျေပ်
သိတယ်ဗျာ’

ဒေသခံက ဤသို့ ဖြေလိုက်တော့သည်။

‘ဟူတ်တာပေါ့’ ‘ဒါပေမဲ့ . . . ခင်ဗျား အဲဒီလက်နှုပ်ဓာတ်မီးကို
ဘယ်လောက်နှုန်းနဲ့ မြန်မြန်ကိုင်နိုင်မလဲ ဆိုတာပေါ်မှာတော့
မူတည်တာပေါ့ဗျား’

ထိခိုင်ချမယ် ဖောင်လို့

သူငယ်ချင်း နှစ်ဦးတို့သည် အရက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်တွင် ဆယ့် တစ်နာရီသတင်းအား ထိုင်၍ ကြည့်နေကြ၏။ မြို့လယ်အထပ် ၂၀ ထပ်မှုနေ၍ ခုန်ချမည်ဟု မြိမ်းခြာက်ပြောဆိုနေသူ တစ်ယောက် အကြောင်း သတင်းပြောနေ၏။ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးက အခြား တစ်ဦးဘက်သို့ လှည့်၍ ‘ဒီလူ ခုန်မချဘူးကွာ။ ဆယ်ဒေါ်လာကြေး လောင်းမယ်’ ဟု ပြောလိုက်၏။

သူငယ်ချင်းက သဘောတူလိုက်၏။

မိနစ်အနည်းငယ် ကြာသွားသည့်နောက်တွင် ပြတင်းပေါက် ဘောင်မှ လူသည် ခုန်ချသွား၏။ ထို့ကြောင့် ရှုံးသွားသော သူငယ်ချင်းက သူ သူငယ်ချင်းအား ဆယ်ဒေါ်လာ တစ်ရွက် ပေးလိုက်၏။ ထိုအခါ သူ သူငယ်ချင်းက . . .

‘ငါ မယူပါဘူးကွာ။’ ‘ခြာက်နာရီ သတင်းမှာတုန်းကတည်းက သူ ခုန်ချတာ ငါမြင်ပြီးသားပါ။’

ထိုအခါ အခြား သူငယ်ချင်းဖြစ်သူက . . .

‘ငါလည်း ကြည့်ခဲ့ရတာပဲ’ ‘ဒါပေမဲ့ သူ ထပ်ခုန်ချလိမ့်မယ်လို့ မထင်လို့’ ဟု ဖြေလိုက်လေသည်။

အကျိုးပို့တ

နံရံရှိ အပေါက်ထဲတွင် ပုံန်းနေသော ကြွက်ကလေးသည်
ကြောင်ကြီးတစ်ကောင်က အပေါက်ဝတ္ထ်ဖမ်းရန် စောင့်နေ၍
အပြင်မထွက်ခဲ့ဘဲ ဖြစ်နေ၏။

တစ်နာရီခန့် ကြာသွားပြီးသောအခါ ကြောင်ကြီး၏ အော်သံ
ရပ်သွား၏။ ထိုနောက်တွင် ကြွက်ကလေးသည် ကြွက်တစ်ကောင်
တွန်သံကိုသာ ကြားရ၏။ ကြွက်ကလေးက 'ငါ အခုထွက်လို့ရပြီ။
အန္တရာယ် မရှိတော့ဘူး' ဟု တွေးမိလိုက်၏။

သို့သော် . . . ကြွက်ကလေး ထင်ထားသကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ
ကြောင်ကြီးသည် သူသားကောင်ကြွက်လေးအား စိတ်ရှည်လက်ရှည်
စောင့်နေဆဲရှိ၏။ ထိုကြောင့် ကြောင်ကြီးက ကြွက်ကလေးအား
ခုန်အုပ်၍ ဝါးမျိုးစားပစ်လိုက်တော့သည်။ ထိုနောက် ကြောင်
ပေါက်စလေးတစ်ကောင်ဘက်သို့လှည့်၍ ပြောလိုက်တော့သည်။

'ကဲ . . . မင်းတွေ့တယ် မဟုတ်လား။ ဘာသာစကားနှစ်မျိုး
တတ်တာ ဘယ်လောက် အကျိုးရှိသလဲဆိုတာကိုလော်'

ဘုတ္ထ

ပါမောက္ခြီး သုံးဦးတို့သည် တက္ကသိုလ်မှ ဘူတာရုံသို့
လမ်းလျှောက်လာခဲ့ကြ၏။ သုံးဦးသားသည် စိတ်ဝင်တစား
စကားပြောဆိုနေကြသဖြင့် ရထားဆိုက်သံကိုသော်လည်း မကြား၊
လက်မှတ်စစ်က ‘အားလုံး ရထားပေါ်တက်ကြပါ’ ဆိုသော အသံ
ကိုလည်း မကြားခဲ့ကြပေ။ သို့သော်လည်း ရထားထွက်ခွာတော့မှ
ရထားသံကို ကြားမိလိုက်ကြ၏။ ရထားနောက်သို့ ပြေးလိုက်
သွားကြ၏။ သို့ရာတွင် နှစ်ဦးတည်းသာ ရထားပေါ်သို့ ခက်ခက်ခဲ့ခဲ့
တက်သွားနိုင်ကြ၏။ ကျွန်းခဲ့သော တတိယမြောက် ပါမောက္ခြီး
သည် ရထားအဝေးသို့ ထွက်သွားသည်ကို စိတ် မကောင်းစွာဖြင့်
ကြည့်နေ၏။ ဤသည်ကိုမြင်၍ လက်မှတ်ရောင်းက ‘စိတ်မကောင်း
မဖြစ်ပါနဲ့ဖြာ’ ‘သုံးယောက်မှာ နှစ်ယောက်တော့ လိုက်သွားနိုင် တာပဲ’
ဟု ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ပါမောက္ခြီးက သက်ပြင်းချေရင်း ‘ဟူတ်ပါတယ်’။
‘ဒါပေမဲ့ . . . အဲဒီနှစ်ယောက်က ကျွန်းတော့ကို လိုက်ပို့ကြတဲ့
နှစ်ယောက်လေ’ ပြောလိုက်တော့သည်။

သံမြို့မြောက်

အဆောက်အအီးတစ်ခု၏ အပြင်ဘက်တွင် ကောင်လေး
တစ်ဦးသည် အသံကျယ်ကျယ်အော်၍ သတင်းစာရောင်းနေ၏။

လူတစ်ယောက်သည် ကောင်လေးထံသို့ လျှောက်သွား၍
သတင်းစာတစ်စောင် ဝယ်လိုက်၏။ ထို့နောက် သတင်းစာကို ထိုင်၍
ဖတ်လေသည်။ သတင်းစာဖတ်၍ အနည်းငယ်ကြောသွား သောအခါ
ထိုသူက ‘ဟေ့ . . . ကလေး’ ‘ဒီသတင်းစာထဲမှာ လူနှစ်ယောက်
အလိုမ် ခံရတယ် ဆိုတဲ့ သတင်းလည်း မပါပါလားကွဲ’ ဟု
မကျေမချမ်းပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ကောင်လေးက ထပ်အော်လိုက်တော့သည်။

‘အပိုသတင်း ပါတယ်၊ အပိုသတင်းပါတယ်’ ‘လူသုံးယောက်
အလိုမ် ခံရလိုခင်ဗျာ။’

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၂၆

အောင်တွေ့

သာသနာပြုတစ်ဦးသည် တောအုပ်တစ်အုပ်သို့ လမ်းလျှောက်
ဖြတ်ရင်း ဒေသခံတစ်ဦး ဗုံတီးနေသည်ကို တွေ့လိုက်ရ၏။ သို့နှင့်
‘ခင်ဗျား ဘာလုပ်နေတာလဲ’ ဟု မေးကြည့်လေသည်။

ထိုအခါ ဒေသခံက . . .

‘ဘာလိုလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ ရေမရှိတော့လို့’ ဟု ဖြေ၏။

သာသနာပြုက . . .

‘ဟူတ်ပြု. . . ဒါဆို ခင်ဗျား မိုးခေါ်နေတာပေါ့’ ဟု ပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ဒေသခံက . . .

‘မဟူတ်ဘူး’ ‘ရေပိုက်ပြင်သမားကို ခေါ်နေတာပါ’ ဟု ဖြေ
လိုက်တော့သည်။

တစ်မှု ဖတ်ဘဲ

ကနေဒါနိုင်တံ့၊ ဆက်ကတ်ချိဝန်ပြည်နယ်၊ ဆက်ကတွန်မြို့၌
နေထိုင်ကြသည့် သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးသည် ဆောင်းရာသီကို စိတ်ကုန်
မိ၍ ခရီးသွားငြာနတစ်ခုသို့သွားကာ ဉာဏ်တြေးလျှနိုင်ငံသို့ ခရီး
သွားရန် ကြိုတင်မှာကြားခဲ့လေသည်။

လေယာဉ်ပျံပေါ်မှ သူတို့ ဆင်းသောအခါ ဂျာကင်အကျိုး ထူထူ
သိုးမွေးဦးထုပ်၊ နှင်းစီး ဘွဲ့တ်ဖိနပ်တို့ကို ဝတ်ဆင်လျက်
အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်သို့ ဝင်သွားပြီး ထိုင်လေသည်။ ဒေသခံတစ်ဦး
က သူတို့ထံလျှောက်လာ၍ ‘မင်္ဂလာရှိတဲ့ နေ့ပါ၊ အပေါင်းအသင်း
တို့။ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်ဒေသကနေ လာကြတာလဲ’ ဟု မေးလေ သည်။

ကနေဒါလူမျိုး နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးက . . .

‘ဆက်ကတ်ချိဝန်၊ ဆက်ကတွန်’ ဟု ဖြေ၏။

‘အို’ ဟု လာမေးသော ဉာဏ်တြေးလျလူမျိုးက ပြော၍ သူ
မိတ်ဆွဲဒေသခံများဘက်သို့ လှည့်လိုက်၏။ မိတ်ဆွဲဒေသခံတို့က
သူအား ‘ဒါနဲ့ သူတို့က ဘယ်ဒေသကလဲ’ ဟု မေးလိုက်ကြ၏။

ထိုအခါ ဉာဏ်တြေးလျက . . .

‘ကျူပ်လည်း မသိဘူး’ ‘သူတို့က အင်လိပ်လိုမှ မတတ်ကြတာ’
ဟု ပြောလိုက်လေသည်။

နှစ်သက်စရာ ဟာသများ

၁၃၁

ဒီတစ်ခါတော့ မရှား

ကောင်လေးတစ်ယောက်၊ သစ်သီးခြံ့၌ ပန်းသီးများ ခိုးနေသည်ကို လူတစ်ယောက်မိသွား၏။ ကောင်လေးအား လက်မောင်းမှ ကိုင်ကာ ယာသများဆီသို့ အပြစ်ပေးရန် ခေါ်သွားမည်ဟု သူကပြော၏ လမ်းတစ်ဝက်အရောက်တွင် ဦးထုပ်ကျွန်းနေခဲ့သည်ကို ကောင်လေး အမှတ်ရသွား၏။ ကောင်လေးအား ဖမ်းခေါ်လာ သူက

• • •

‘မင်း ဦးထုပ်သွားယူနေတုန်း၊ ငါ ဒီက စောင့်နေမယ်’ ဟုပြောလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ကောင်လေးအား နောက်ထပ် ပြန်မထွေ့ရတော့ပေ။

နောက်တစ်ပတ် အကြော၌ ထိုသူပင် ကျိုးကောင်လေးအား ဖမ်းမိပြန်၍ ‘ဒီတစ်ခါတော့ မင်းကို ငါယာသများဆီ ဆွဲခေါ်သွားရမယ်’ဟု ပြောလိုက်၏။ ယာတော့သို့ သူတို့မရောက်ခင်၌ ကောင်လေးက . . .

“ဦး . . . ကျွန်တော့ဦးထုပ်ကို သစ်သီးခြံထဲမှ မေ့ကျွန်ခဲ့ပြီ” ဟုပြောလိုက်၏။

ထိုအခါ ဖမ်းခေါ်လာသူက သရော်ပြီးပြီးပြီး . . .

‘ဒီတစ်ခါတော့ မင်း. . . ငါကို လိုမ့်လို့ မရတော့ပါဘူးကွား ချာတိတ်ရာ’

‘မင်း ဒီကပဲစောင့်နေ။ မင်းဦးထုပ်ကို ငါ သွားယူပေးမယ်’ ဟုပြောလိုက်လေတော့သည်။

ပြန်တောက

အမျိုးသမီးတစ်ဦးအား သေသေချာချာ စမ်းသပ်စစ်ဆေး
ကြည့်ပြီးနောက် ဆရာဝန်က ဆေးစာ ရေးနေရင်း အမျိုးသမီးအား
ရှင်းပြလေသည်။

‘အစ်မကြီး အိပ်ရာက အထမ္ဗာ ရေဖန်ခွဲက် တစ်ခွဲက်နဲ့
အစိမ်းရောင်ဆေးလုံးကို သောက်လိုက်။ နေ့လယ်စာ စားပြီးရင်
အပြာရောင်ဆေးလုံးကို ရေဖန်ခွဲက်တစ်ခွဲက်နဲ့ သောက်။ အိပ်ရာ
ဝင်ခါနီးမှာလည်း အနီရောင်ဆေးလုံးကို ရေဖန်ခွဲက် တစ်ခွဲက်နဲ့
သောက်။’

ထိုအခါ အမျိုးသမီးက ဆရာဝန်အား . . .

‘ဆရာ. . . ကျွန်မ အခု ဖြစ်နေတာက ဘာလဲဟင်’ ဟူ မေး
လိုက်၏။

ဆရာဝန်က ဤသို့ ပြန်ပြောလိုက်၏။

‘အစ်မကြီးဖြစ်တာက ရေကို ၀၀လင်လင် မသောက်တာပဲ။’

ပြန္တမြန် အမြန်မြန်

- လူနာ။ ‘ဆရာ. . . ကျွန်တော် အိပ်ပျော်သွားတာနဲ့ ဟောက်
တော့တာပါပဲ. . . ဆရာရယ်။’
- ဆရာဝန်။ ‘ခင်ဗျား ဟောက်သံက ကျယ်လို့လား။’
- လူနာ။ ‘ဟုတ်တယ်ဆရာ. . . အသံ အရမ်းကျယ်ပါတယ်။’
- ဆရာဝန်။ ‘ဒါဆို ခင်ဗျားမိန်းမကို အန္ောင့်အယုက် ဖြစ်စေ
လို့လား။’
- လူနာ။ ‘ကျွန်တော့မှာ အိမ်ထောင်မရှိပါဘူး ဆရာ။’
- ဆရာဝန်။ ‘ဒါဆို ခင်ဗျားတစ်ကိုယ်တည်း အိပ်တာပဲ။ ပြဿနာ
မရှိဘူးလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။’
- လူနာ။ ‘ပြဿနာမရှိဘူး ဟုတ်လား။ အဲဒါကြောင့်ပဲ
ကျွန်တော် အလုပ်ဖြုတ်ခံရတာ ငါးခါရှိပြီ။’

ပြေးပေတ္တာ

လူတစ်ယောက်သည် လမ်းလျှောက်လာရင်း လူခေါ်
ခေါင်းလောင်းအား လှမ်းခုန်၍ တီးရန်လုပ်နေသော ကောင်လေး
တစ်ဦးအား တွေ့သွား၏။ သို့နှင့် ကောင်လေးရှိရာသို့
လမ်းလျှောက်သွားပြီး ကောင်လေးအား ခေါင်းလောင်းတီးပေး
လိုက်၏။ ထိုနောက် ကောင်လေးအား . . .

‘က. . . အခု ဘာလုပ်မလဲ’ ဟု မေးလိုက်၏။

ထိုအခါ ကောင်လေးက. . .

‘အခုလား. . . ပြေးပေတ္တာ့ဖို့’ ဟု ပြောလိုက်တော့သည်။

လူဖုန်းဘူး

အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်း၌ လူပျို့တစ်ဦးက လူကြီးပိုင်းအရွယ်
လူတစ်ယောက်အား သူလက်ထပ်ရန် မိန်းကလေးတစ်ဦး ရှာဖွေ
နေကြောင်း ပြော၏။ ထိုအခါ လူကြီးက ပြီးလိုက်ပြီး။။

‘ကံကောင်းတာပဲ။ ဦးမှာ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ အရွယ်ရောက်တဲ့
သမီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သမီးရဲ့ မျက်လုံးတွေက သမင်မလေးလို့
မျက်လုံးမျိုး။ နှုတ်ခမ်းလေးတွေက နှင်းဆီဖူးလို့မျိုး၊ နားရွှက်လေး
တွေက သန္တာရောင်လို့ လည်ပင်းလေးကျပြန်တော့ ဘဲငန်းလေးလို့
အသံကလေးကျပြန်တော့လည်း တေးဆိုင့်က်သံလေးလို့သမီးမျိုး
ဦးမှာ ရှိတယ်ကွဲ့။ မောင်နဲ့ဆို အသင့်တော်ဆုံးပဲ။’

ထိုအခါ လူပျို့လေးက ပြန်ပြောလိုက်တော့သည်။

‘ကျွန်ုတ် သိပ်တော့မထင်ဘူး။ ဦး သမီးက လူနဲ့မှ မတူ
တော့တာ။’

အမှတ်တမ္မုံ ကြေးလိပ်ဂျား

‘ကျွန်မ အဘိုးက လွှတ်လပ်မှ ဆိုတာကို ရှာဖို့ဆိုပြီး အမေရိကန်ကို လာတယ်။ ဒါပေမဲ့ . . . ထင်သလို မဖြစ်ခဲ့ပါဘူး ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်မရဲ့ အဘွားက နောက်သဘောနဲ့ လိုက်လာလို့လေ။’

နမောက်စုရေ
မြတ်သွေး
ငြင်း